C/2025/6534

4.12.2025.

SMJERNICE KOMISIJE

Obavijest Komisije: smjernice o praktičnoj primjeni definicija za lokacije, objekte i postrojenja utvrđene u članku 13. točki (h) Uredbe o Portalu za industrijske emisije (Uredba (EU) 2024/1244)

(Tekst značajan za EGP)

(C/2025/6534)

Svrha je ove Obavijesti Komisije pomoći nacionalnim tijelima u primjeni Uredbe (EU) 2024/1244. Za pravno obvezujuće tumačenje prava Unije nadležan je samo Sud Europske unije.

Smjernice je izradila Europska agencija za okoliš uz potporu svojeg Europskog tematskog centra za zdravlje ljudi i okoliš. Komisija želi izraziti zahvalnost za korisne doprinose članova i promatrača stručne skupine za Uredbu o Portalu za industrijske emisije, koji su aktivno sudjelovali i dali neprocjenjiv doprinos u okviru cijelog projekta, među ostalim na radionicama i u okviru savjetovanja pisanim putem.

SADRŽAJ

Sažetak 4

1. Uvod 4

2. Zemljopisna hijerarhija 5

3. Definicije 7

3.1. Lokacija 7

3.2. Objekt 8

3.3. Postrojenje 9

3.4. Dio postrojenja 10

4. Kako klasificirati jedinice izvještavanja prema IEPR-u 10

4.1. Kako utvrditi industrijsku lokaciju za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u 11

4.2. Kako utvrditi objekt za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u 12

4.3. Kako utvrditi postrojenje za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u 12

4.3.1. Nepokretna tehnička jedinica 13

4.3.2. Izravno pridružene aktivnosti 15

5. Primjeri iz sektora 16

5.1. Elektroenergetski sektor 16

5.2. Sektor otpada 18

5.3. Lokacija s rafinerijom i petrokemijskim postrojenjem 19

5.4. Lokacija za farmaceutsku proizvodnju 20

5.5. Ispuštanje vode iz više postrojenja na istoj lokaciji 22

5.6. Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja i klaonice 24

5.7. Sektori i aktivnosti koji nisu obuhvaćeni IED-om 25

5.7.1. Srednji uređaji za loženje 25

5.7.2. Podzemno rudarenje i srodni postupci, uključujući vađenje sirove nafte ili plina na kopnu ili na moru (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u) 25

5.7.3. Površinski kopovi i vađenje (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u i ako efektivna površina obuhvaćena postupkom vađenja iznosi 25 hektara) 25

5.7.4. Uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (s kapacitetom od 100 000 ekvivalenata stanovnika ili većim) 28

5.7.5. Akvakultura koja se temelji na hrani za životinje s godišnjim proizvodnim kapacitetom većim od 500 tona 28

5.7.6. Postrojenja za izgradnju i/ili rastavljanje brodova te za bojenje ili uklanjanje boje s brodova koji imaju kapacitet za prihvat brodova dugih 100 m ili više 30

5.7.7. Elektroliza vode za proizvodnju vodika na industrijskoj razini – postrojenja koja nisu obuhvaćena područjem primjene Priloga I. IED-u 30

6. Zaključak 30

Popis pokrata

Pokrata	Naziv
CID	Provedbena odluka Komisije
CCGT	plinska turbina s kombiniranim ciklusom
DAA	izravno pridružena aktivnost
EEA	Europska agencija za okoliš
E-PRTR	Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari
IED	Direktiva o industrijskim emisijama i emisijama iz stočarstva
IEPR	Uredba o Portalu za industrijske emisije
INSPIRE	infrastruktura za prostorne informacije u Europi
LCP	veliki uređaj za loženje
MCP	srednji uređaji za loženje
MCPD	Direktiva o srednjim uređajima za loženje
UNECE	Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu
WI	(su)spaljivanje otpada
WWTP	postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda

SAŽETAK

Člankom 13. točkom (h) Uredbe (EU) 2024/1244 („Uredba o Portalu za industrijske emisije” ili „IEPR”) od Komisije se zahtijeva da uz pomoć Europske agencije za okoliš i nakon savjetovanja s državama članicama izradi i redovito ažurira smjernice za potporu provedbi Uredbe. U smjernicama se utvrđuje kako u praksi primjenjivati definicije lokacija, objekata i postrojenja utvrđene u Uredbi.

Ove smjernice pružaju okvir za točno i dosljedno izvješćivanje o podacima o okolišu s industrijskih lokacija u EU-u. Njima se nastoji pomoći u pojašnjavanju: i. definicija „lokacije”, „objekta” i „postrojenja” utvrđenih u Uredbi Komisije (EU) br. 1089/2010 ([1]) (infrastruktura za prostorne informacije u Europi (Uredba INSPIRE)) njihovim usklađivanjem s definicijama iz IEPR-a i ii. definicije postrojenja iz Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama (IED), kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2024/1785 ([2]). U dokumentu se objašnjava kako se te definicije uklapaju u hijerarhijsku strukturu izvješćivanja koja se zahtijeva prema okviru Uredbe INSPIRE za razmjenu prostornih podataka.

Glavni odjeljci sadržavaju smjernice o: i. utvrđivanju lokacija, objekata i postrojenja, ii. opisu tehničkih i operativnih veza između industrijskih jedinica i iii. utvrđivanju situacija u kojima bi više postrojenja trebalo smatrati jednim postrojenjem. U dokumentu se razmatraju i „izravno pridružene aktivnosti”, koje bi trebalo uzeti u obzir pri izvješćivanju o emisijama iz postrojenja.

U ovim se smjernicama navode razni primjeri za potporu izvješćivanju prema IEPR-u. Međutim, oni nisu potpuni i ne obuhvaćaju sve moguće slučajeve. Tijelo nadležno za izvješćivanje u svakoj državi članici dužno je primjenjivati smjernice, uzimajući u obzir nacionalni kontekst.

1. UVOD

Uredba o Portalu za industrijske emisije (IEPR) ([3]) donesena je 24. travnja 2024. i njome se zamjenjuje Uredba o europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (E-PRTR) ([4]). Njome se uspostavlja integrirani registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari na razini EU-a i stoga provodi Protokol Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari ([5]), koji se obično naziva Protokol PRTR ili Kijevski protokol Prvo izvješćivanje prema revidiranoj uredbi provest će se 2028., kad će države članice Komisiji dostaviti podatke o ispuštanjima i prijenosima, korištenju resursa i drugim kontekstualnim informacijama iz industrijskih postrojenja u okviru područja primjene za izvještajnu godinu 2027.

IEPR-om se uvode izmjene u pogledu razine izvješćivanja o ispuštanjima u usporedbi s E-PRTR-om na način da se utvrđuje da se izvješćivanje provodi na razini postrojenja, a ne na razini objekta (koja može obuhvaćati jedno postrojenje ili više njih). Time će se omogućiti bolja usklađenost i dosljednost s Direktivom 2010/75/EU o industrijskim emisijama, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2024/1785 ([6]) (Direktiva o industrijskim emisijama i emisijama iz stočarstva (IED)), kojom se reguliraju industrijske emisije izdavanjem dozvola postrojenjima. Stoga se IEPR-om mogu bolje poduprijeti ciljevi i provedba IED-a te se može omogućiti evaluacija djelotvornosti te direktive. Pri izradi ovih smjernica uzeta je u obzir zbirka *Answers Given by DG Environment on the Implementation of the Industrial Emissions Directive – Chapter 1* (Odgovori GU-a za okoliš o provedbi Direktive o industrijskim emisijama – poglavlje 1.) od 18. siječnja 2019 ([7]).

Očekuje se da će prelazak na izvješćivanje na razini postrojenja imati ograničen učinak na izvješćivanje o ispuštanjima iz većine industrijskih aktivnosti u kojima jedan objekt obuhvaća jedno postrojenje. U drugim situacijama koje su raznolikije i složenije bit će potrebne smjernice i preporuke o prilagodbi na promjenu strukture izvješćivanja i o tome kako u praksi primjenjivati definicije lokacija, objekata i postrojenja utvrđene u IEPR-u. Obveza Komisije da izradi takve smjernice, uz pomoć Europske agencije za okoliš (EEA) i nakon savjetovanja s državama članicama, propisana je člankom 13. točkom (h) IEPR-a.

([1]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119.
([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([3]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?qid=1716560231787&uri=CELEX%3A32024R1244.
([4]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32006R0166.
([5]) https://unece.org/DAM/env/pp/prtr/Protocol%20texts/PRTR_Protocol_e.pdf.
([6]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([7]) https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/cbcfa4fc-cb8e-4cd7-bf7a-cbba10c28fb4?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

Cilj je ovih smjernica ispuniti taj zahtjev: i. navođenjem primjera lokacije, objekta i postrojenja, ii. navođenjem primjera odnosa između objekata i postrojenja za pojedine sektore i iii. davanjem preporuka o tome kako bi ih trebalo primjenjivati i kako bi se s njima trebalo postupati pri izvješćivanju o industrijskim emisijama. Glavni je cilj ovog dokumenta utvrditi zajedničko tumačenje pojmova „objekt" i „postrojenje" u kontekstu izvješćivanja prema IEPR-u među industrijskim operaterima i nadležnim tijelima država članica. Postizanjem tog cilja osigurat će se veća dosljednost i točnost dostavljenih podataka.

U ovim se smjernicama navode razni primjeri za potporu izvješćivanju prema IEPR-u. Međutim, oni nisu potpuni i ne obuhvaćaju sve moguće slučajeve. Relevantno tijelo nadležno za izvješćivanje u svakoj državi članici dužno je primjenjivati smjernice, uzimajući u obzir nacionalne okolnosti.

Smjernice su strukturirane na sljedeći način:

— u odjeljku 2. opisuju se hijerarhijske razine izvješćivanja na industrijskim proizvodnim lokacijama,

— u odjeljku 3. definira se svaka hijerarhijska razina,

— u odjeljku 4. objašnjava se kako utvrditi lokacije, objekte i postrojenja za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u te se navode pojedinosti o tehničkim jedinicama i tehničkim vezama,

— u odjeljku 5. navedeno je nekoliko primjera odnosa između objekta i postrojenja,

— odjeljak 6. sadržava završne napomene i popis resursa za daljnje savjetovanje.

Provedbenom odlukom Komisije (EU) (EU) 2018/1135 ([8]) uspostavljen je registar EU-a za industrijske lokacije, a svrha je ovih smjernica dopuniti dokument *Manual for Reporters for the EU Registry on Industrial Sites* (Priručnik za izvještajne subjekte za registar EU-a za industrijske lokacije) ([9]) i sva njegova naknadna ažuriranja. Taj priručnik sadržava sve ključne informacije za opis načina na koji bi industrijski operateri trebali izvješćivati o relevantnim tokovima podataka utvrđenima u IEPR-u i IED-u. Iako se ove smjernice mogu koristiti kao samostalni dokument, preporučuje se da se koriste zajedno s priručnikom za izvještajne subjekte za registar EU-a za industrijske lokacije.

Ove smjernice ne obuhvaćaju pravila akumulacije koja se primjenjuju na uzgoj peradi i svinja kako je utvrđeno u članku 70.b revidiranog IED-a. Kako je navedeno u članku 70.b stavku 2. IED-a, Komisija će nakon savjetovanja s državama članicama EU-a objaviti posebne smjernice „o kriterijima prema kojima se različita postrojenja smatraju jedinstvenom jedinicom" u tom sektoru u skladu s člankom 70.b stavkom 1. IED-a.

2. ZEMLJOPISNA HIJERARHIJA

Hijerarhijsko izvješćivanje o industrijskim proizvodnim lokacijama koje se zahtijeva na temelju IEPR-a i Provedbene odluke Komisije (EU) (EU) 2018/1135 temelji se na Uredbi INSPIRE (infrastruktura za prostorne informacije u Europi) ([10]) i uključuje strukturirano organiziranje i prikazivanje informacija o industrijskim aktivnostima. Uredbom INSPIRE nastoji se uspostaviti usklađeni okvir za razmjenu prostornih podataka u cijeloj Europi, uključujući podatke o okolišnim i industrijskim aspektima. Industrijske proizvodne lokacije kategoriziraju se na temelju vrsta, aktivnosti i učinaka na okoliš. Hijerarhijska struktura obično uključuje različite razine koje omogućuju izvješćivanje o različitim vrstama informacija, kao što su lokacija, proizvodni procesi i podaci o emisijama. Tim se pristupom olakšava dosljedna integracija podataka iz više izvora, čime se omogućuju sveobuhvatna prostorna analiza, prekogranične usporedbe i utemeljeno donošenje odluka o politikama zaštite okoliša i industrijskim propisima.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018D1135&from=EN.

([9]) Najnovija verzija od 19. prosinca 2024.: https://cdr.eionet.europa.eu/help/euregistry/Documents/EU%20Registry_Manual%20for%20Reporters_v1.12.pdf.

([10]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119, Prilog IV. odjeljak 8.2.

Strukturom podataka iz Uredbe INSPIRE definiraju se hijerarhijski slojevi unutar industrijskih proizvodnih lokacija na temelju njihovih zemljopisnih odnosa:

— proizvodne lokacije,

— proizvodni objekti,

— proizvodna postrojenja,

— dijelovi proizvodnog postrojenja.

Na slici 2.1. prikazani su hijerarhija te scenarij u kojem postoji tehnička veza između elektrane u objektu 1 i rafinerije i kemijske elektrane u objektu 2. Unatoč tehničkoj povezanosti (tj. opskrbi električnom energijom, kako prikazuju strelice), objektima upravljaju različite fizičke ili pravne osobe i stoga je riječ o različitim objektima, odnosno objektima koji imaju različite operatere (kako se zahtijeva prema definiciji „postrojenja" u IEPR-u; vidjeti odjeljak 3.2.). Različite kombinacije objekta, postrojenja i tehničke veze detaljno su objašnjene u odjeljku4.

Slika 2.1.

Jednostavan shematski dijagram industrijske lokacije

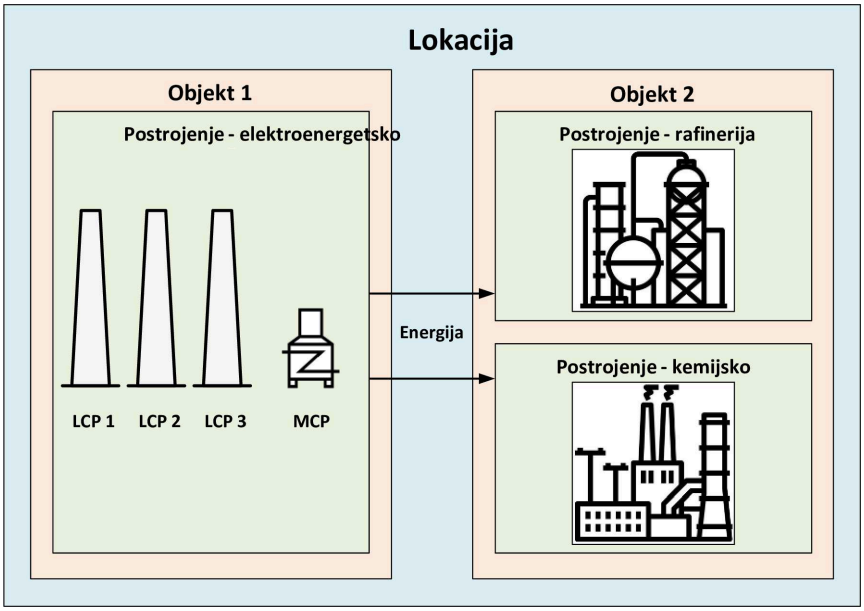

Protokolom PRTR zahtijeva se izvješćivanje o industrijskim aktivnostima obuhvaćenima njegovim područjem primjene na razini objekta i definira objekt u skladu s Uredbom INSPIRE. Prema IEPR-u operater ima obvezu izvješćivati na razini postrojenja, što se može pratiti na razini objekta jer se daljnjim utvrđivanjem matičnog objekta postrojenja osigurava kontinuitet s povijesnim vremenskim serijama (prijavljenima u okviru E-PRTR-a) koje sadržavaju informacije o emisijama i prijenosu na razini objekta. IEPR-om se propisuje i izvješćivanje o matičnoj lokaciji na kojoj se nalaze objekt i postrojenje ili postrojenja. Stoga, iako je IEPR sad usmjeren na izvješćivanje o informacijama o okolišu na razini postrojenja, i dalje postoji važan zahtjev da se podaci trebaju moći prikazati na razini objekta i lokacije.

Na slici 2.2. prikazani su predloženi novi tokovi podataka za izvješćivanje o administrativnim, zemljopisnim i tematskim informacijama prema IEPR-u. Većina objekata koji su 2022. dostavili podatke u registar EU-a za industrijske lokacije ima odnos „jedan na jedan" s postrojenjem obuhvaćenim IED-om (npr. objekt 1 uključuje postrojenje 1) i postoje objekti koji imaju više od jednog postrojenja. Treba napomenuti da postrojenje obuhvaćeno IED-om može uključivati i dio postrojenja.

Slika 2.2

Protoci podataka o industrijskim emisijama

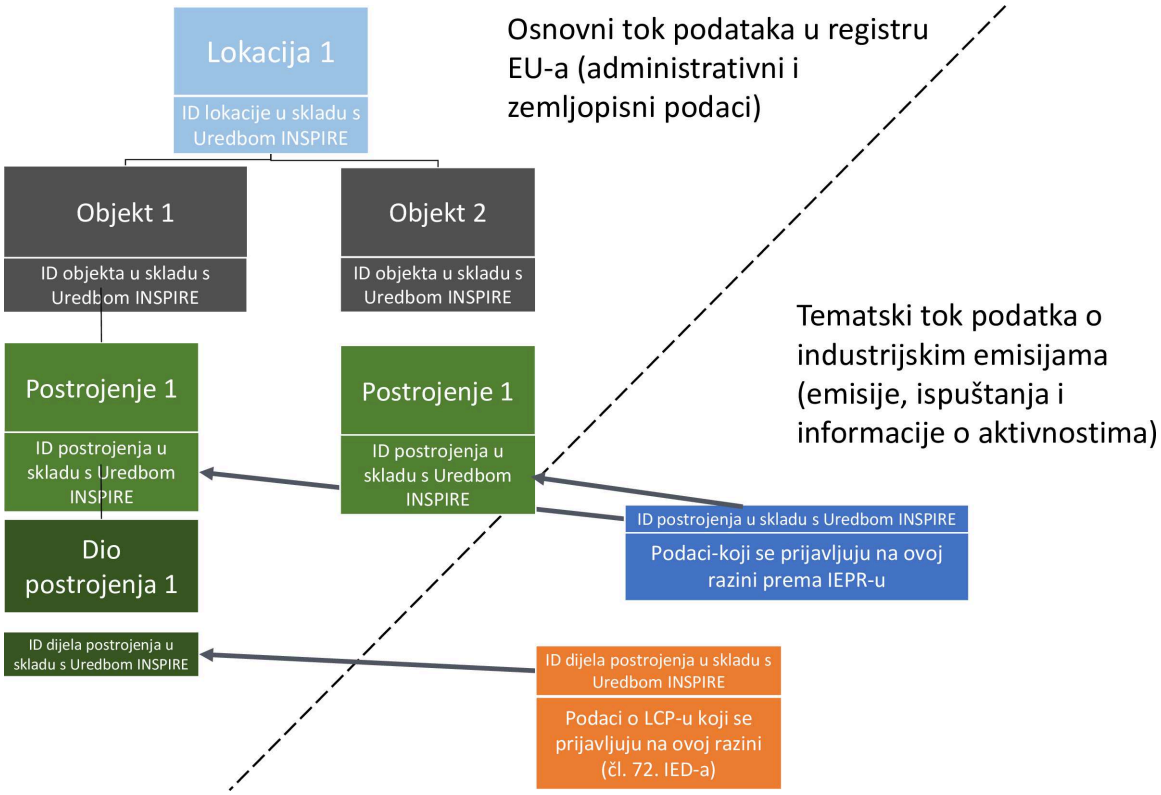

3. DEFINICIJE

U ovom su odjeljku objašnjene definicije lokacije, objekta, postrojenja i dijela postrojenja utvrđene u IEPR-u.

3.1. **Lokacija**

U odjeljku 8.2.4. Priloga IV. Uredbi INSPIRE proizvodna lokacija definirana je kao „Zemlja na određenoj zemljopisnoj lokaciji na kojoj se nalazilo ili je namijenjena da se na njoj nalazi proizvodno postrojenje. To uključuje cjelokupnu infrastrukturu, opremu i materijale.” U IEPR-u se navodi da „‚lokacija' znači zemljopisna lokacija postrojenja i objekta” (vidjeti sliku 2.1.).

U priručniku za izvještajne subjekte za registar EU-a za industrijske lokacije ([11]), koji je izdala Europska agencija za okoliš (EEA) i kojim se zemlje izvjestiteljice podupiru u dostavljanju podataka, pojašnjava se da lokacija obuhvaća jedno ili više industrijskih područja u kojima aktivnosti obavljaju različiti operateri povezanih objekata i postrojenja. Za utvrđivanje lokacije moraju biti ispunjeni sljedeći kriteriji:

— **zemljopisna blizina:** objekti i njihova postrojenja moraju se fizički nalaziti na istoj lokaciji. Međutim, ako je lokacija razdijeljena fizičkom preprekom, kao što je cesta, željeznica ili rijeka, to ne znače automatski da je riječ o dvije zasebne lokacije,

— **povezane aktivnosti:** ako ista lokacija uključuje više od jednog objekta ili postrojenja, svi objekti ili sva postrojenja moraju biti tehnički povezani ili djelovati tako da imaju zajedničku svrhu (npr. objekt u kojem se sastavljaju automobili i povezani objekti u lancu opskrbe za proizvodnju automobila na istoj lokaciji),

([11]) https://cdr.eionet.europa.eu/help/eprtr_lcp/Documents/E-PRTR-LCP%20Manual%20for%20reporters%20v1.6.pdf.

— **nebitnost vlasništva:** vlasništvo samo po sebi nije bitno u definiranju lokacije, tj. lokacija može uključivati više objekata (s različitim vlasnicima/operaterima) ako su ti objekti povezani kako je definirano u prethodnom kriteriju,

— **nebitnost urbanističkog plana:** u jednoj koherentnoj zoni za industrijsku aktivnost može se nalaziti više lokacija u skladu s urbanističkim planom. Ako je potrebno, lokacije se moraju razlikovati primjenom kriterija iz druge točke.

Na slici 3.1. prikazana je situacija u kojoj tri susjedna objekta čine dvije lokacije jer se na te dvije lokacije ne obavljaju povezane aktivnosti. Na lokaciji 1 nalazi se postrojenje za proizvodnju hrane i pića kojim upravlja neovisna pivovara. Na lokaciji 2 nalazi se dva objekta koji imaju različite operatere, ali imaju povezane aktivnosti.

Slika 3.1

Jednostavan shematski dijagram dvije industrijske lokacije

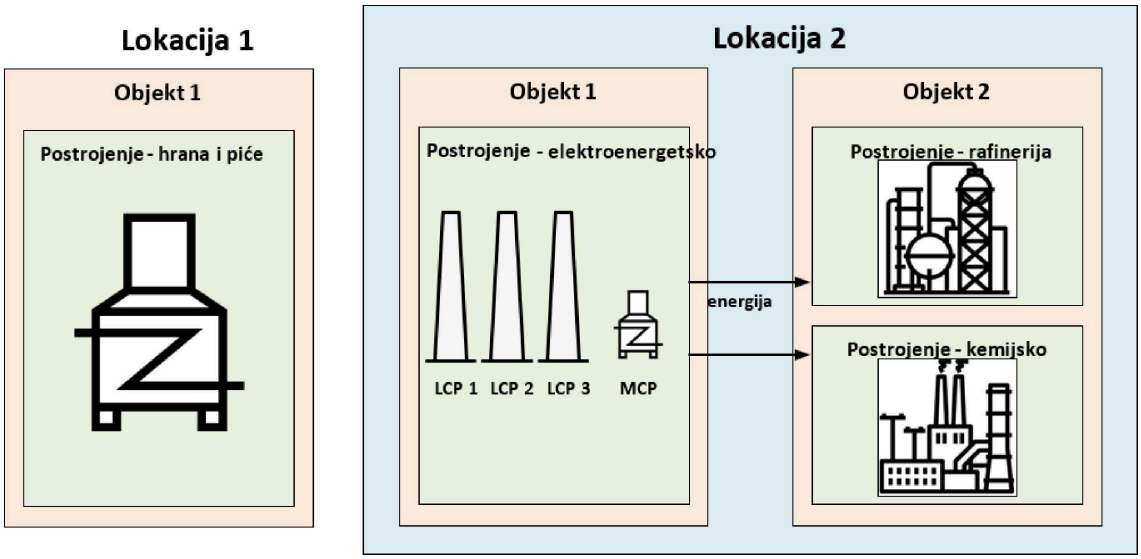

3.2. **Objekt**

U odjeljku 8.2.1. Priloga IV. Uredbi INSPIRE proizvodno postrojenje definirano je kao „jedna ili više instalacija na istoj lokaciji kojom upravlja ista fizička ili pravna osoba, projektirana, izgrađena ili instalirana da služi određenim proizvodnim ili industrijskim svrhama, koja obuhvaća cijelu infrastrukturu, opremu i materijale.”

Objekt kako je definiran u članku 3. točki 2. IEPR-a znači „jedno ili više postrojenja ili njihovih dijelova koji su na istoj lokaciji i kojima upravlja ista fizička ili pravna osoba”. I dalje je važno zadržati i koristiti koncept objekta, čak i kad će se izvješćivanje o tematskim podacima provoditi na razini postrojenja. Glavni su razlozi za to sljedeći:

— usklađenost s Protokolom PRTR,

— usklađenost s člankom 5. stavkom 1. točkom (a) IEPR-a, kojim se zahtijeva da od 2028. europski portal za industrijske emisije korisnicima mora omogućiti pretraživanje i preuzimanje podataka po objektu,

— usklađenost s Uredbom INSPIRE,

— usklađenost s povijesnim vremenskim serijama podataka koji su prethodno dostavljeni u okviru E-PRTR-a.

Prema IEPR-u svaki objekt mora se prijaviti zasebno, uključujući informacije o operateru, zemljopisnim koordinatama, nazivu i funkciji, bez obzira na to uključuje li lokacija: i. jedan objekt s jednim postrojenjem, ii. jedan objekt s više postrojenja (npr. kemijsko postrojenje i postrojenje za proizvodnju energije s istim operaterom), ili iii. više objekata (s različitim operaterima) s jednim ili više postrojenja (npr. tri kemijska postrojenja s različitim operaterima, neovisno postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda i elektrana koja napaja cijelu lokaciju električnom energijom). U svim slučajevima svaki objekt mora se prijaviti zasebno te za njega treba dostaviti posebne podatke i isti identifikator matične lokacije.

Prema IEPR-u objekt se definira na temelju aktivnosti za koje je operater odgovoran na određenoj lokaciji. Pravna je definicija „operatera”, kako je utvrđena u članku 3. točki 15. IED-a i navedena u članku 3. točki 8. IEPR-a, sljedeća: „svaka fizička ili pravna osoba koja upravlja radom cijelog postrojenja ili uređaja za loženje, postrojenja za spaljivanje otpada ili postrojenja za suspaljivanje otpada ili njegova dijela ili ga kontrolira ili, ako je to predviđeno u nacionalnom zakonodavstvu, osoba na koju je prenesena ovlast donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcioniranju postrojenja ili uređaja”. Operater je odgovoran za sve aktivnosti obuhvaćene IEPR-om i IED-om u objektu. Vlasnik zemljišta nije relevantan ako nije uključen u upravljanje objektom.

Operater (koji može zakupiti objekt od vlasnika ili biti vlasnik) često je pravna osoba navedena u odgovarajućoj dozvoli (vidjeti okvir 3.1.). Za postrojenje obuhvaćeno IED-om koje ima više operatera obuhvaćenih jednom dozvolom (koja se ponekad naziva „okvirnom” dozvolom), na temelju IEPR-a treba utvrditi više objekata i postrojenja, u skladu s odgovornostima različitih operatera. Kako bi se olakšala analiza pritisaka tih objekata na okoliš, podatke o njima trebalo bi prijaviti u okviru iste matične lokacije. Treba napomenuti da nije potrebna stvarna razdjela dozvole jer se ta „prividna razdjela” provodi samo za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u. Dodatne pojedinosti o tome navedene su u odjeljku 4.2.

3.3. **Postrojenje**

U odjeljku 8.2.2. Priloga IV. Uredbi INSPIRE upućuje se na tehničke jedinice, kao što su strojevi, uređaji ili oprema, postavljena ili povezana za uporabu, kao pojedinačna postrojenja ili proizvodne linije unutar industrijskog objekta u kojem se provode posebni postupci ili aktivnosti. Te su jedinice obično dio veće industrijske lokacije i karakteriziraju se prema svojim funkcijama, procesima i emisijama. Postrojenja se mogu sastojati od jedne ili više tehničkih jedinica (npr. reaktori, peći ili motori) koje zajedno rade radi izvršenja određene funkcije.

Definicije postrojenja iz IEPR-a i IED-a sad su gotovo identične. Jedina je razlika u tome što se u članku 3. točki 3. IED-a upućuje na priloge I., I.a i VII. te direktive, dok se u članku 3. točki 1. IEPR-a upućuje na Prilog I. toj uredbi, u kojoj se pak upućuje na priloge I. i I.a IED-u. Stoga je definicija postrojenja, kako se koristi u ovim smjernicama, definicija iz IEPR-a, koja uključuje definiciju iz IED-a, osim za aktivnosti navedene u dijelu 1. Priloga VII. IED-u (postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organska otapala; jer nisu nužno dio Priloga I. ili Priloga I.a IED-u).

Okvir 3.1: Definicija postrojenja koja se koristi u ovim smjernicama

Definicija postrojenja koja se koristi u ovim smjernicama odgovara definiciji iz IEPR-a, koja obuhvaća isto područje primjene kao i definicija iz IED-a, ali ne uključuje aktivnosti navedene u dijelu 1. Priloga VII. toj direktivi. U definiciji postrojenja iz IEPR-a ne navodi se kako se postrojenja određuju u skladu s IED-om ni kako bi se trebali primjenjivati zaključci o NRT-u. IEPR prvenstveno služi kao mehanizam izvješćivanja, dok IED pruža regulatorni okvir za utvrđivanje postrojenja za potrebe izdavanja dozvola i primjenu zaključaka o NRT-u. Nadalje, IEPR-om se uvodi koncept „objekta”, koji ne postoji u IED-u. To dovodi do situacija u kojima više operatera upravlja dijelovima istog postrojenja (npr. u okvirnim dozvolama, kako je navedeno u odjeljku 3.2.) koje se prijavljuje kao više objekata, od kojih svaki uključuje jedno ili više postrojenja.

Iako su sve aktivnosti iz priloga I. i I.a IED-u sad uključene u IEPR, područje primjene IEPR-a uključuje sljedeće dodatne aktivnosti:

— srednje uređaje za loženje ([12]) (ako nisu obuhvaćeni Prilogom I. IED-u kao tehnička jedinica ili izravno pridružena aktivnost (vidjeti poglavlje 4.3.2.)) nazivne ulazne toplinske snage od najmanje 20 MW i manje od 50 MW,

— podzemno rudarenje i srodne postupke, uključujući vađenje sirove nafte ili plina na kopnu ili na moru (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u),

— površinske kopove i vađenje (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u) s efektivnom površinom za postupak vađenja od 25 hektara ili više,

([12]) Uređaji za loženje koji se koriste za aktivnosti iz članka 2. Direktive (EU) 2015/2193.

— uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s kapacitetom od 100 000 ekvivalenata stanovnika ili većim,

— akvakulturu koja se temelji na hrani za životinje s godišnjim proizvodnim kapacitetom većim od 500 tona,

— postrojenja za izgradnju i/ili rastavljanje brodova te za bojenje ili uklanjanje boje s brodova koja imaju kapacitet za prihvat brodova dugih 100 metara ili više,

— elektrolizu vode za industrijsku proizvodnju vodika kapaciteta manjeg od 50 tona dnevno ([13]).

Jedan pododjeljak odjeljka 5. s primjerima iz sektora odnosi se na aktivnosti koje nisu obuhvaćene IED-om, ali su obuhvaćene područjem primjene IEPR-a.

3.4. **Dio postrojenja**

Prema okviru Uredbe INSPIRE industrijske aktivnosti mogu se prijavljivati na više razina, među ostalim na razini lokacije, objekta i postrojenja. Najdetaljnija razina izvješćivanja obuhvaćena područjem primjene IEPR-a jest izvješćivanje na razini dijela postrojenja, što omogućuje detaljno praćenje emisija ili drugih podataka, kao što su potrošnja energije ili kapacitet spaljivanja određenih jedinica unutar postrojenja. U skladu sa specifikacijama podataka prema Uredbi INSPIRE postrojenje se može sastojati od različitih dijelova koji služe za različite tehničke svrhe. Međutim, oni se zajednički smatraju jednim postrojenjem ako su pravno ili tehnički povezani i rade kao jedna tehnička jedinica.

Iako pojam „dio postrojenja” nije izričito definiran u IED-u ili IEPR-u, obično se odnosi na komponente ili dijelove postrojenja, uključujući velike uređaje za loženje i postrojenja za (su)spaljivanje otpada. Ti dijelovi postrojenja ključni su za cjelokupni rad postrojenja i podliježu posebnim regulatornim zahtjevima iz poglavlja III. i IV. IED-a te zahtjevima za detaljno izvješćivanje u skladu s člankom 72. IED-a i Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1135 o utvrđivanju vrste, oblika i učestalosti dostavljanja podataka koje države članice trebaju staviti na raspolaganje za potrebe izvješćivanja o provedbi IED-a.

U registru EU-a za industrijske lokacije „dio postrojenja” također nije definiran, ali se smatra funkcionalnom podjedinicom unutar postrojenja. Te podjedinice obavljaju različite zadaće ili procese koji doprinose ukupnim emisijama ili utjecaju na okoliš postrojenja čiji su dio. Na primjer, veliki uređaj za loženje i postrojenja za (su)spaljivanje otpada obuhvaćeni su poglavljima III. i IV. IED-a, ali su samo emisije iz velikih uređaja za loženje, u skladu s člankom 72. stavkom 3. IED-a, uključene u mehanizam izvješćivanja prema IEPR-u na temelju Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1135. Za postrojenja za (su)spaljivanje otpada ne primjenjuju se istovjetni zahtjevi za izvješćivanje o emisijama na temelju IED-a ili IEPR-a, ali se primjenjuju drugi zahtjevi, kao što je izvješćivanje o nominalnom i dopuštenom kapacitetu spaljivanja. Veliki uređaj za loženje i postrojenja za (su)spaljivanje otpada prijavljuju su kao „dijelovi postrojenja” u registru EU-a za industrijske lokacije.

Osim toga, srednji uređaji za loženje nazivne ulazne toplinske snage od 20 MW do 50 MW također se smatraju dijelovima postrojenja za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u, pod uvjetom da već nisu obuhvaćeni Prilogom I. IED-u.

4. KAKO KLASIFICIRATI JEDINICE IZVJEŠTAVANJA PREMA IEPR-U

Ovim se odjeljkom zemljama izvjestiteljicama pomaže da utvrde različita zemljopisna obilježja industrijskih lokacija, objekata i postrojenja. Svaka razina hijerarhije prema Uredbi INSPIRE predstavljena je i analizirana (vidjeti tablicu 4.1.). Složene ili slojevite situacije trebat će pojedinačno razmotriti te će u pogledu njih možda biti potrebno savjetovati se s izdavateljima dozvola u nadležnom tijelu, EEA-om ili Komisijom. Korisničkoj službi za industriju EEA-e možete se obratiti putem e-adrese: industry.helpdesk@eea.europa.eu.

([13]) Iako se aktivnost obuhvaćena IEPR-om odnosi samo na „proizvodnju na industrijskoj razini”, podrazumijeva se da bi, ako je proizvodni kapacitet aktivnosti veći od 50 tona dnevno, to bilo obuhvaćeno područjem primjene aktivnosti iz IED-a navedene pod točkom 6.6. Stoga se podrazumijeva da se aktivnost 9 iz Priloga I. IEPR-u odnosi na postrojenja s kapacitetom ispod tog praga.

Tablica 4.1

Zemljopisna obilježja industrijskih subjekata

Hijerarhijska razina	Opis
Lokacija	Sveobuhvatno područje zemljišta koje uključuje jedan objekt ili više objekata koji su funkcionalno povezani, operativno, gospodarski ili tehnički.
Objekt	Skup postrojenja ili tehničkih jedinica koji rade pod zajedničkim upravljanjem operatera.
Postrojenje	Posebna nepokretna tehnička jedinica ili skupina tehnički povezanih jedinica unutar postrojenja u kojem se provode industrijske aktivnosti.
Dio postrojenja	Podkomponente postrojenja, kao što je veliki uređaj za loženje, linijsko postrojenje za (su)spaljivanje otpada, srednji uređaj za loženje (koji nije obuhvaćen u okviru postrojenja obuhvaćenog IED-om), koje pridonose cjelokupnom radu postrojenja.

4.1. **Kako utvrditi industrijsku lokaciju za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u**

Radi lakšeg izvješćivanja o industrijskoj lokaciji koja uključuje jedan ili više objekata i postrojenja, trebalo bi razmotriti sljedeće točke:

— **usmjerenost na lokaciju**: lokacija se odnosi na fizičku lokaciju, a ne nužno na jedan objekt ili postrojenje,

— **važnost povezanosti**: aktivnosti na zasebnim područjima mogu se smatrati dijelom iste lokacije ako su izravno operativno, gospodarski ili tehnički povezane. Ti se koncepti mogu opisati kako je navedeno u nastavku:

  — **operativna povezanost:** kad različiti objekti zajednički rade kako bi se postigao zajednički industrijski cilj, trebalo bi ih smatrati dijelom jedne lokacije. Na primjer, ako jedan objekt obrađuje sirovine, a drugi sastavlja konačni proizvod, zbog njihove međuovisnosti oni funkcioniraju zajedno. Prijavljivanjem tih objekata kao jedne lokacije osigurava se točniji prikaz načina na koji industrijski proces funkcionira u cjelini,

  — **gospodarska povezanost:** zasebni objekti mogu se smatrati dijelom iste lokacije ako su dio jedne gospodarske djelatnosti ili joj pridonose, npr. ako dijele financijske resurse, upravu ili gospodarske ciljeve. Ta povezanost ukazuje na integriranu prirodu postupka te olakšava razumijevanje gospodarskog otiska i učinkovitosti cjelokupne industrijske aktivnosti ako se ti objekti prijave kao jedna lokacija,

  — **tehnička povezanost:** ako objekti dijele tehnološku infrastrukturu, komunalne usluge ili tehničke procese, mogu se smatrati dijelom iste lokacije. Njihovi međusobno povezani postupci pridonose cijelom industrijskom procesu te prepoznavanje te povezanosti pri izvješćivanju omogućuje jasniju sliku industrijske mreže i tokova resursa.

  Povezanost je važna jer omogućuje integriraniji pregled industrijskih aktivnosti, čime se osigurava da podaci o tim aktivnostima točno odražavaju međupovezanost postupaka u različitim područjima. To pomaže u boljem razumijevanju razmjera, učinkovitosti i opsega industrijske proizvodnje.

— **vlasništvo**: vlasništvo nad zemljištem nije relevantno za određivanje lokacije,

— **operateri**: može se smatrati da se više objekata (s različitim operaterima) nalazi na istoj lokaciji ako su njihovi postupci izravno funkcionalno povezani (operativno, gospodarski ili tehnički),

— **granice lokacije**: ograde nisu pouzdan pokazatelj za određivanje granica lokacije,

— **kratka fizička razdvajanja**: cesta ili trasa koja prolazi kroz lokaciju ne određuje granicu lokacije ako su područja razumno blizu,

primjer važnosti povezanosti i lokacije: spremnici koji su cjevovodima povezani s kemijskim postrojenjem dio su iste lokacije.

Međutim, za spremnike u udaljenoj luci trebat će stručno mišljenje kako bi se utvrdilo pripadaju li istoj lokaciji kao i glavni objekt. Trebalo bi razmotriti razinu tehničke povezanosti (npr. cjevovodi, način prijenosa) i ukupni učinak na okoliš.

4.2. **Kako utvrditi objekt za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u**

Kako bi se utvrdile granice objekta, trebalo bi razmotriti sljedeće korake:

— **vlasništvo/operater:** operater je odgovoran za aktivnosti kojima se određuje granica postrojenja. On može biti pravna ili fizička osoba koja zakupljuje objekt ili zemljište od vlasnika ili može biti stvarni vlasnik. Operater je naveden u relevantnoj dozvoli. Za postrojenje obuhvaćeno IED-om s više operatera na temelju jedne „okvirne" dozvole operater prividno razdjeljuje jedno postrojenje za koje je izdana dozvola na nekoliko objekata (s jednim ili više postrojenja), od kojih je svaki povezan s posebnim aktivnostima kojima upravljaju različiti operateri. Iako su to tehnički „dijelovi postrojenja" s različitim operaterima, tim se pristupom omogućuje izvješćivanje na razini strukture objekta i postrojenja u skladu s IEPR-om. Nije potrebna stvarna razdjela dozvole jer se ta prividna razdjela provodi samo radi usklađivanja izvješćivanja s definicijom postrojenja iz IEPR-a,

— **više postrojenja:** jedan objekt može imati više postrojenja ako njima upravlja isto poduzeće ili osoba te ako su funkcionalno povezani i u razumnoj blizini,

— **funkcionalna povezanost:** To se odnosi na jednu ili više aktivnosti u objektu koji operater koristi. Te aktivnosti ne moraju biti tehnički povezane i mogu obuhvaćati aktivnosti koje jesu i koje nisu obuhvaćene područjem primjene IED-a, na primjer postrojenje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda u kojem se pročišćavaju procjedne vode ili kanalizacijski mulj (aktivnost iz IED-a navedena pod točkom 5.3.(a) ili 5.3.(b)) i postrojenje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (aktivnost 6 iz IEPR-a) kojim upravlja isto poduzeće, uz različite stupnjeve ovisnosti. Primjer je postrojenje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda u kojem se ujedno obavlja aktivnost postupanja s otpadom kojom upravlja isto poduzeće na istoj lokaciji. Ta dva postrojenja nisu tehnički povezana, ali su funkcionalno povezana jer je poduzeće odgovorno za obavljanje obiju aktivnosti.

4.3. **Kako utvrditi postrojenje za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u**

GU za okoliš sastavio je 18. siječnja 2019. zbirku *Answers Given by DG Environment on the Implementation of the Industrial Emissions Directive – Chapter 1* (Odgovori GU-a za okoliš o provedbi Direktive o industrijskim emisijama – poglavlje 1.) ([14]). Ta pitanja i odgovori obuhvaćaju definicije postrojenja, operatera, tehničke veze itd. i uzimaju se u obzir u cijelom ovom odjeljku radi dosljednosti s definicijama utvrđenima u IED-u i IEPR-u te njihovim tumačenjima.

Kako bi se utvrdile granice postrojenja, potrebno je razmotriti i procijeniti točke u nastavku:

— **više postrojenja:** jedan objekt obuhvaćen IEPR-om može imati jedno ili više postrojenja ako njima upravlja isto poduzeće ili osoba (vidjeti odjeljak 4.2),

— **opseg dozvole:**

  — jedna dozvola može obuhvaćati jedno ili više postrojenja kojima upravlja isti operater na istoj lokaciji (članak 4. stavak 2. IED-a),

  — dozvola se može odnositi na više operatera s posebnim odgovornostima za određene aktivnosti navedene u istoj dozvoli (članak 4. stavak 3. IED-a). Kad je riječ o izvješćivanju prema IEPR-u, te se aktivnosti moraju prijaviti kao zasebni objekti (s povezanim postrojenjima) jer imaju različite operatere. Razdvajanje tih aktivnosti propisano je samo za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u. Nije potrebno stvarno razdvajanje dozvole,

([14]) https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-and-livestock-rearing-emissions-directive-ied-20_en,; točka „Smjernice i provedbena pravila" u odjeljku „Provedba".

— **utvrđivanje aktivnosti** navedenih u Prilogu I. IEPR-u,

— **utvrđivanje nepokretnih tehničkih jedinica** u kojima se odvijaju aktivnosti i njihove tehničke povezanosti. Ako su tehnički povezane, treba procijeniti je li veza jaka ili slaba. Jaka tehnička veza pokazuje da tehničke jedinice treba smatrati jednim postrojenjem. Međutim, slaba veza upućuje na postojanje više od jednog postrojenja,

— **za aktivnosti koje su obuhvaćene IEPR-om, ali nisu obuhvaćene područjem primjene IED-a** trebalo bi provesti istu evaluaciju tehničke povezanosti koja bi mogla utjecati na emisije i onečišćenje. Tom bi evaluacijom trebalo utvrditi treba li bilo koju od tih aktivnosti (npr. izravno pridružene aktivnosti) uključiti u odgovarajuće postrojenje.

Okvir 4.1: Važnost operatera na temelju IEPR-a

„Okvirna” dozvola koja uključuje više operatera često se koristi za regulatorne svrhe na temelju IED-a za složene industrijske lokacije. Ta vrsta dozvole obično je u skladu s konceptom lokacije kako je definiran u IEPR-u i opisan u ovim smjernicama. Međutim, u okvirnoj dozvoli ne utvrđuje se izvještajni subjekt prema IEPR-u i Provedbenoj odluci Komisije o provedbi IED-a jer takva dozvola omogućuje da jedno postrojenje ima više od jednog operatera. Stoga se prema definiciji objekta iz IEPR-a, koja se temelji na operateru, zahtijeva da se postrojenje za koje je izdana dozvola s više operatera prividno razdijeli na zasebne objekte u skladu s odgovornostima svakog operatera. Ta prividna razdjela provodi se samo za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u i ne zahtijeva stvarnu razdjelu dozvole.

4.3.1. *Nepokretna tehnička jedinica*

Pojam „nepokretna tehnička jedinica” nije izričito definiran u Uredbi INSPIRE, IEPR-u ili IED-u. Međutim, na temelju koncepta „tehničke jedinice” i zahtjeva da postrojenja moraju biti nepokretna za izvješćivanje prema IEPR-u trebalo bi uzeti u obzir sljedeću definiciju.

— Nepokretna tehnička jedinica, u kontekstu IEPR-a, odnosi se na jednu ili više integriranih tehničkih podjedinica koje su posebno projektirane i opremljene za obavljanje aktivnosti povezanih s postrojenjem (ili izravno pridruženih aktivnosti) i koje su trajno smještene na fiksnoj zemljopisnoj lokaciji.

Okvir 4.2: Važnost tehničkih jedinica

— Koncept tehničkih jedinica pomaže u pojašnjavanju opsega postrojenja.

— Iako se IEPR-om uređuje izvješćivanje o emisijama iz aktivnosti koje se obavljaju u postrojenju s tehničkim jedinicama, pokretna oprema svejedno se može koristiti u tim postrojenjima. Osim toga, na temelju IEPR-a (kao i IED-a) može se smatrati da su određene pokretne jedinice nepokretne ako tijekom duljeg razdoblja rade na fiksnoj lokaciji.

Cilj je sljedećih smjernica pomoći nadležnim tijelima i subjektima koji podliježu obvezi izvješćivanja prema IEPR-u pri utvrđivanju je li tehnička jedinica nepokretna.

Što čini nepokretnu tehničku jedinicu prema IEPR-u i IED-u?

Tehnička jedinica smatra se „nepokretnom” ako nije namijenjena za premještanje s jedne na drugu lokaciju. To ne znači da se pokretna oprema (tehničke jedinice), kao što su drobilice, viličari i drugi strojevi unutar postrojenja, ne može koristiti, ali bi takvu opremu trebalo isključiti iz zahtjeva za izvješćivanje koji se primjenjuju na nepokretne tehničke jedinice. Nadležno tijelo je, u konačnici, odgovorno za utvrđivanje jesu li tehničke jedinice nepokretne. Za potrebe ovog dokumenta „tehnička jedinica” odnosi se samo na nepokretne tehničke jedinice.

Kako postupati u slučaju pokretnih jedinica koje dulje vrijeme rade na jednoj lokaciji?

„Pokretne” jedinice namijenjene za premještanje, kao što su jedinice za proizvodnju asfalta ili postrojenja za spaljivanje onečišćenog tla, mogu se smatrati nepokretnima ako dulje vrijeme rade na određenoj lokaciji. Nadležna tijela procijenit će svaki pojedinačni slučaj na temelju čimbenika kao što su:

— mogući utjecaj aktivnosti na okoliš,

— očekivano i stvarno trajanje postupka na lokaciji,

— poteškoće te resursi potrebni za premještanje i postavljanje jedinice: na primjer, jedinicu koja ima vlastite kotače lakše je premjestiti nego onu za koju je potrebna znatna konstrukcija na svakoj lokaciji.

Neki su od ključnih aspekata tehničke jedinice:

— integrirani subjekt: tehnička jedinica nije samo jedan dio opreme, nego čini nekoliko elemenata koji zajedno rade kao postrojenje. To može uključivati jedan ili više sljedećih elemenata:

  — opremu (reaktori, filtri itd.),

  — konstrukcije (zgrade, cisterne itd.),

  — infrastrukturu (cjevovodi, konvejeri itd.),

  — alate i strojeve,

  — objekte za skladištenje, postupanje i prethodnu obradu materijala,

  — sustave za praćenje i evidentiranje,

— posebna namjena i oprema: elementi u tehničkoj jedinici ili jedinicama u postrojenju odabrani su za obavljanje određenih aktivnosti navedenih u IEPR-u ili izravno pridružene aktivnosti. To ne uključuje aktivnosti kao što su spaljivanje na otvorenom, za koje ne postoji namjenska oprema,

— integrirani postupci: ti elementi djeluju koordinirano kako bi se postigao određeni ishod u postrojenju obuhvaćenom IEPR-om ili u izravno pridruženoj aktivnosti.

Primjeri tehničkih jedinica

— Kemijska proizvodna linija u tvornici koja se sastoji od međusobno povezanih reaktora, destilacijskih kolona i cjevovoda za preradu sirovina.

— Namjensko postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda koje je trajno smješteno na lokaciji za obradu otpadnih voda iz postrojenja.

— Skladišni prostor sa spremnicima i cjevovodima za sirovine ili gotove proizvode koji je trajno smješten u glavnom postrojenju i integriran u njega.

Što nije tehnička jedinica

— Ne odnosi se na jedan komad opreme.

— Ne uključuje nužno visoku razinu tehnološke složenosti.

— Ne zahtijeva se da svi elementi budu fizički povezani ili da se nalaze u istoj zgradi.

— Tehničke veze između tehničkih jedinica.

Jedna ili više tehničkih jedinica koje obavljaju jednu ili više aktivnosti mogu se smatrati tehnički povezanima ako među njima postoji fizička veza ili operativna ovisnost. Utvrđivanje jakosti veze i ovisnosti o njoj pomaže u utvrđivanju trebaju li se jedinice smatrati jednim postrojenjem ili zasebnim postrojenjima za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u.

Ključni aspekti tehničke povezanosti mogu se raščlaniti na sljedeći način:

— **fizička veza:** to se odnosi na izravnu fizičku povezanost tehničkih jedinica. Neki su od primjera:

  — **cjevovodi:** prijenos sirovina, proizvoda ili tokova otpada od jedne do druge aktivnosti,

  — **konvejeri:** prenošenje materijala (kruti materijali) od jednog do drugog postrojenja,

— **električni vodovi:** izravna opskrba električnom energijom iz jednog postrojenja drugog postrojenja ili više postrojenja,

— **operativna ovisnost:** to se odnosi na to koliko je tehnička jedinica ključna za osnovni rad drugog postrojenja. Neki su od primjera:

— **postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda na lokaciji:** pročišćavanje otpadnih voda nastalih u postrojenju prije ispuštanja,

— **namjenski spremnici:** držanje sirovina ili gotovih proizvoda posebno za postrojenje.

Jakost tehničke veze ključan je čimbenik za utvrđivanje smatraju li se dvije ili više tehničkih jedinica dijelom istog postrojenja. Jaka tehnička veza upućuje na to da jedna tehnička jedinica izravno podupire osnovne aktivnosti i utječe na učinak druge tehničke jedinice na okoliš. Primjeri tehničkih veza:

— **jaka tehnička veza:** spremnici koji su cjevovodima izravno povezani s kemijskim postrojenjem radi unosa sirovina. Ta jasna fizička veza upućuje na jaku tehničku vezu, iako je svejedno nužno provesti temeljitu procjenu kako bi se utvrdilo da je tehnička jedinica potrebna za rad aktivnosti. Međutim, ako dvije jedinice imaju različite operatere, one bi činile različita postrojenja u različitim objektima,

— **slabija tehnička veza:** odvojeno skladište u kojem se skladište gotovi proizvodi iz kemijske tvornice, čak i ako se nalazi na istoj lokaciji. Ako ne postoji izravna fizička veza ili operativna ovisnost, tehnička povezanost mogla bi biti slabija.

U graničnim slučajevima nužno je razmotriti posebne pojedinosti i operativnu strukturu kako bi se utvrdilo postoji li tehnička povezanost. Tu procjenu provodi relevantno nadležno tijelo i stoga nadležno tijelo donosi odluku o tome može li se više tehničkih jedinica smatrati postrojenjem za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u.

Procjena bi se trebala temeljiti na relativno stabilnim konfiguracijama postrojenja, isključujući privremene ili neuobičajene konfiguracije. Na primjer, konfiguracija koja se uspostavlja samo tijekom obnove ili odluka koja se temelji na iznimnim okolnostima (npr. ako jedno postrojenje samo povremeno isporučuje sirovine drugom postrojenju kad drugi izvori nisu dostupni) ne bi se trebala koristiti za definiranje postrojenja. Iako se postrojenja s vremenom mogu mijenjati zbog čimbenika kao što su spajanja ili preuzimanja, cilj je zadržati što stabilniju i dosljedniju strukturu lokacije, objekata i postrojenja, koja odražava uobičajeni rad lokacije.

4.3.2. *Izravno pridružene aktivnosti*

U kontekstu IEPR-a i IED-a „izravno pridružene aktivnosti” odnose se na aktivnosti koje nisu navedene u prilozima IEPR-u i IED-u (što znači da za njih nije potrebna zasebna dozvola na temelju IED-a). Međutim, izravno pridružene aktivnosti:

— povezane su funkcionalno i tehnički s postrojenjem na istoj lokaciji; to znači da podupiru ili dopunjuju osnovne aktivnosti postrojenja,

— vjerojatno će utjecati na ukupni učinak postrojenja na okoliš.

Ključni aspekti izravno pridruženih aktivnosti uključuju:

— potpornu ili komplementarnu ulogu: u okviru izravno pridruženih aktivnosti obično se pružaju usluge ili se postupa s materijalima koji su ključni za rad postrojenja obuhvaćenog IED-om,

— učinak na okoliš: izravno pridružene aktivnosti, ali ne i same aktivnosti obuhvaćene IED-om, mogle bi utjecati na emisije ili učinak na okoliš glavnog postrojenja. Pri procjeni učinka nadležno tijelo ne bi trebalo uzeti u obzir samo potencijal za povećanje emisija ili učinka na okoliš tijekom svakodnevnog rada postrojenja, nego i rizik od izlijevanja.

— Da bi aktivnost bila izravno pridružena aktivnost, ne mora postojati fiksna fizička veza (kako je navedeno u zbirci *Answers Given by DG Environment on the Implementation of the Industrial Emissions Directive – Chapter 1* (Odgovori GU-a za okoliš o provedbi Direktive o industrijskim emisijama – poglavlje 1.) od 18. siječnja 2019. ([5])).

Primjeri izravno pridruženih aktivnosti:

— skladištenje sirovina ili gotovih proizvoda izravno povezanih s postrojenjem, kao što su spremnici ili silosi s cjevovodima koji se koriste u postupku,

— postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda posebno projektirana za obradu otpadnih voda iz postrojenja,

— proizvodnja električne ili toplinske energije na lokaciji koju postrojenje koristi.

Ako aktivnost koja nije obuhvaćena IEPR-om nije tehnički povezana (npr. administrativni uredi na industrijskoj lokaciji), ne bi se trebala smatrati izravno pridruženom aktivnošću u kontekstu IEPR-a.

Jakost tehničke veze s aktivnošću obuhvaćenom IEPR-om ključna je razlika između izravno pridružene aktivnosti i zasebnog postrojenja. Neki su od čimbenika koje treba uzeti u obzir:

— fizička veza: jesu li aktivnosti fizički povezane cjevovodima, konvejerima ili sličnom infrastrukturom?

— operativna ovisnost: oslanja li se postrojenje na izravno pridruženu aktivnost za svoje osnovne postupke?

— učinak na okoliš: utječe li izravno povezana aktivnost znatno na ukupne emisije ili ekološki otisak postrojenja?

Naposljetku, kao i u slučaju postrojenja, relevantno nadležno tijelo odlučuje može li se aktivnost smatrati izravno pridruženom aktivnošću. Relevantna nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir prethodno navedene čimbenike kako bi utvrdila treba li aktivnost prijaviti zajedno s postrojenjem obuhvaćenim IEPR-om.

Ako se u postrojenju provode i aktivnosti iz Priloga I. i aktivnosti koje nisu obuhvaćene tim prilogom, ispuštanja i prijenosi izvan lokacije iz aktivnosti koje nisu obuhvaćene Prilogom I. trebalo bi isključiti iz podataka koji se prijavljuju prema IEPR-u (osim ako je riječ o izravno pridruženoj aktivnosti). Možda neće biti moguće odvojiti i kvantificirati doprinose aktivnosti koje nisu obuhvaćene Prilogom I., npr. ako ne postoji točka uzorkovanja za te aktivnosti (u slučaju uvelike isprepletenih kanalizacijskih sustava). U tom bi slučaju moglo biti praktično i isplativo prijaviti ispuštanja iz aktivnosti koje nisu obuhvaćene Prilogom I. zajedno s onima iz aktivnosti obuhvaćenima tim prilogom.

5. PRIMJERI IZ SEKTORA

U ovom se odjeljku navodi nekoliko primjera različitih sektora s različitim razinama složenosti kojima se objašnjavaju prethodno opisani koncepti. Složene ili slojevite situacije trebat će pojedinačno razmotriti te će u pogledu njih možda biti potrebno savjetovati se s izdavateljima dozvola u nadležnom tijelu, EEA-om ili Komisijom. Korisničkoj službi za industriju EEA-e možete se obratiti putem e-adrese: industry.helpdesk@eea.europa.eu.

5.1. **Elektroenergetski sektor**

U primjeru na slici 5.1. prikazana je lokacija za proizvodnju električne energije s dva velika uređaja za loženje. Ona uključuje: i. dvije plinske turbine s kombiniranim ciklusom snage od 100 MW, od kojih svaka ima kapacitet veći od 50 MW i vlastiti dimnjak, ii. kotao za loženje kapaciteta 45 MW i iii. dizelski generator za slučaj nužde kapaciteta 10 MW. U ovom je primjeru jedina relevantna aktivnost obuhvaćena IEPR-om aktivnost iz točke 1.1. „Izgaranje goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage od 50 MW ili više”. Iako postoji više tehničkih jedinica, sve bi se one smatrale dijelom jednog postrojenja, koje bi bilo dio jednog objekta i jedne lokacije. Smjernice za primjenu pravila o zajedničkom dimnjaku (članak 29. IED-a) navedene su u odjeljku 2.2.3. priručnika *Manual for Reporters for the E-PRTR and LCP Integrated Data Reporting* (Priručnik za izvještajne subjekte za integrirano izvješćivanje o podacima u okviru E-PRTR-a i podacima o velikim uređajima za loženje). U odjeljku 2.2.3. objašnjava se kako utvrditi mogu li se različite jedinice smatrati velikim uređajima za loženje u skladu s poglavljem III. IED-a. Ako se smatraju velikim uređajima za loženje, jedinice bi trebalo prijaviti kao dio postrojenja sa svim potrebnim podacima, kao što su nazivna ulazna toplinska energija, unos energije, radni sati ili emisije.

Generator za slučaj nužde u ovom je primjeru izravna pridružena aktivnost. Ima jasnu tehničku vezu s aktivnošću obuhvaćenom IEPR-om jer je njegova jedina svrha osigurati napajanje u slučaju nužde. Generator za slučaj nužde i kotao snage 45 MW, za koje bi se izdala zasebna dozvola za srednji uređaj za loženje, trebali bi se prijaviti zajedno s emisijama iz postrojenja, ali ne i kao dio velikih uređaja za loženje. Kako je navedeno u Prilogu I. IEPR-u, o srednjim uređajima za loženje nije potrebno pojedinačno izvješćivati ako su dio postrojenja obuhvaćenog IED-om.

U drugom primjeru iz elektroenergetskog sektora na slici 5.2. plinske turbine s kombiniranim ciklusom nemaju istog operatera kao manje jedinice za loženje. Stoga u ovom primjeru postoje dva objekta s po jednim postrojenjem. Ako je za postrojenje izdana okvirna dozvola koja obuhvaća sve jedinice za loženje, postrojenje bi trebalo prividno razdijeliti na dva postrojenja (kako je prikazano na drugom dijagramu), ali samo za potrebe izvješćivanja prema IEPR-a. Kako je navedeno u

priručniku za izvještajne subjekte, objekt 2 obuhvaćao bi postrojenje koje obavlja aktivnost iz točke 1.1. jer ukupni kapacitet od 45 MW + 10 MW premašuje prag od 50 MW. Međutim, za objekt 2 nijedan veliki uređaj za loženje ne bi se prijavio kao dio postrojenja zbog pravila akumulacije iz poglavlja III., koja se primjenjuju samo na jedinice kapaciteta od 15 MW ili više.

S druge strane, objekt 1 obuhvaćao bi postrojenje koje obavlja aktivnost iz točke 1.1. i dva dijela postrojenja od 100 MW ili jedan dio postrojenja od 200 MW. To bi bio slučaj ako dvije jedinice imaju zajednički dimnjak ili ako su konstruirane i izvedene tako da nadležno tijelo, uzimajući u obzir tehničke i ekonomske čimbenike, prosudi da bi se njihovi otpadni plinovi mogli ispuštati kroz zajednički dimnjak (članak 29. Direktive o industrijskim emisijama).

Slika 5.1

Primjer lokacije za proizvodnju električne energije s jednim operaterom

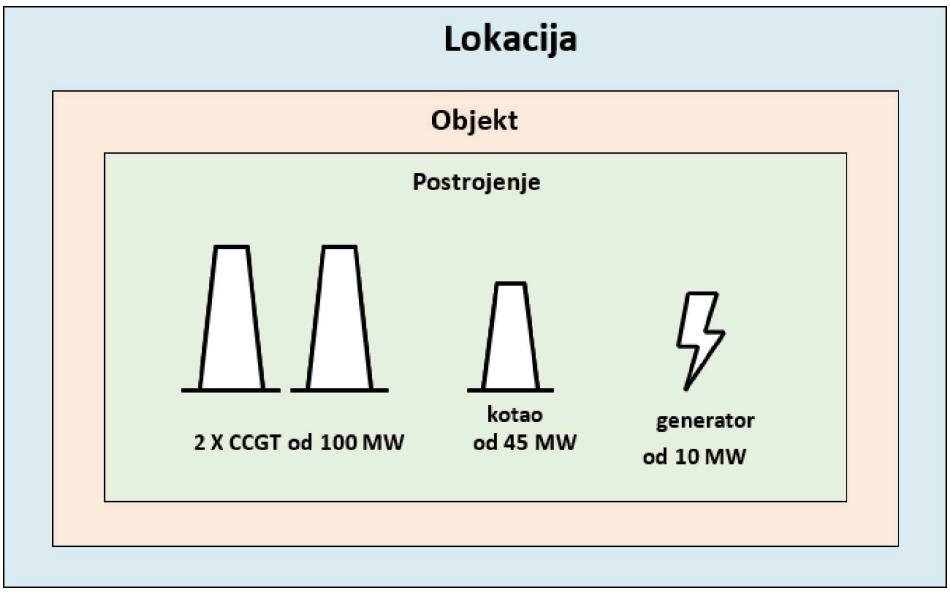

Slika 5.2

Primjer lokacije za proizvodnju električne energije s dva operatera

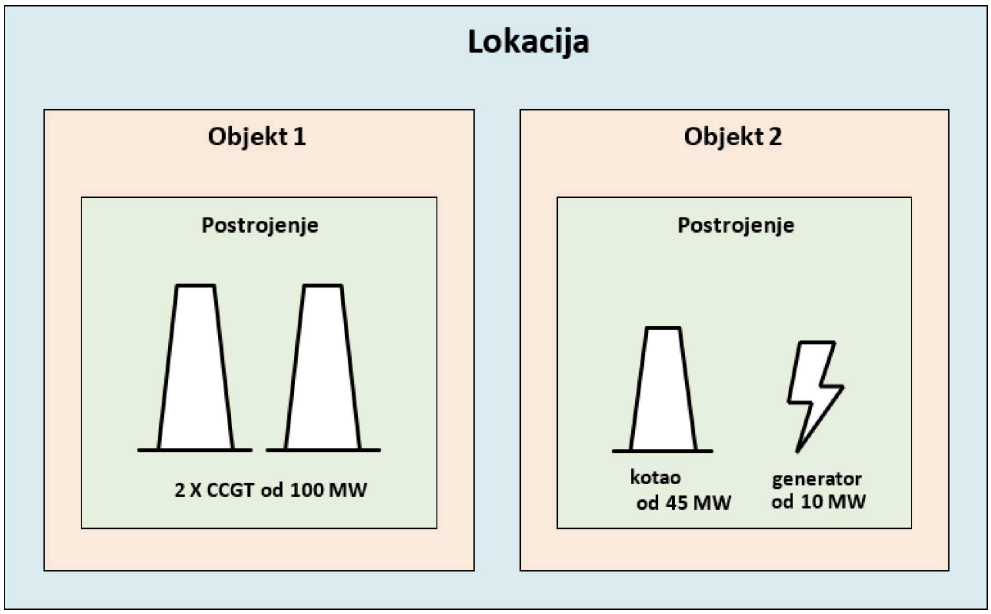

5.2. **Sektor otpada**

Ovaj se primjer odnosi na postrojenje za gospodarenje otpadom s tri tehničke jedinice: i. odlagalištem, ii. jedinicom za obradu otpada i iii. postrojenjem za proizvodnju bioplina. Na slici 5.3. obližnje odlagalište (postrojenje 1) prima otpad koji se ne može oporabiti iz postrojenja za obradu otpada. Nije tehnički povezano s postrojenjem za bioplin ili postrojenjem za obradu otpada, čak i ako od njih prima otpad, jer se smatra konačnim odlagalištem. Nadalje, budući da je glavna svrha odlagališta zbrinjavanje, za razliku od aktivnosti drugih jedinica usmjerenih na oporabu, ono se smatra zasebnim postrojenjem (aktivnost iz IED-a navedena pod točkom 5.4.).

Postrojenje 2 je postrojenje za obradu otpada koje priprema otpad i za odlagalište i za postrojenje za proizvodnju bioplina i koje ujedno prenosi drugi otpad na vanjske lokacije. Iako isporučuje sirovinu za postrojenje za proizvodnju bioplina, njegov je rad mehanički, a postrojenje za proizvodnju bioplina moglo bi nabavljati otpad s drugih lokacija. Budući da uključuje drugu vrstu učinka na okoliš i nije ključna sastavnica postupka proizvodnje bioplina, smatra se zasebnim postrojenjem.

U alternativnom scenariju na slici 5.4. operater je odlučio da je svrha postrojenja za obradu otpada, s pomoću jedinica za preliminarnu razgradnju namijenjenih isključivo poboljšanju razgradnje materijala i zagrijavanju supstrata, da bude jedinica za prethodnu obradu za postrojenje za proizvodnju bioplina. Ta je prethodna obrada ključna za pravilno funkcioniranje postupka digestije i uključuje biološki proces koji slijedi nakon početne mehaničke obrade. Stoga su u tom scenariju postrojenje za obradu otpada i postrojenje za proizvodnju bioplina (aktivnost iz IED-a navedena pod točkom 5.3.(a) podtočkom i. ili točkom 5.3.(b) podtočkom i.) tehnički povezani i čine jedno postrojenje.

Ta dva postrojenja mogu, ali ne moraju biti jedno postrojenje, a to će ovisiti o tome imaju li različite operatere. Svi ti subjekti mogu se smatrati dijelom jedne lokacije.

Za primjere prijenosa otpadnih voda, od kojih se neki mogu prijaviti kao tonaža otpada, na složenoj industrijskoj lokaciji s postrojenjem za pročišćavanje otpadnih voda vidjeti odjeljak 5.5.

Slika 5.3

Primjer lokacije za gospodarenje otpadom s tri postrojenja

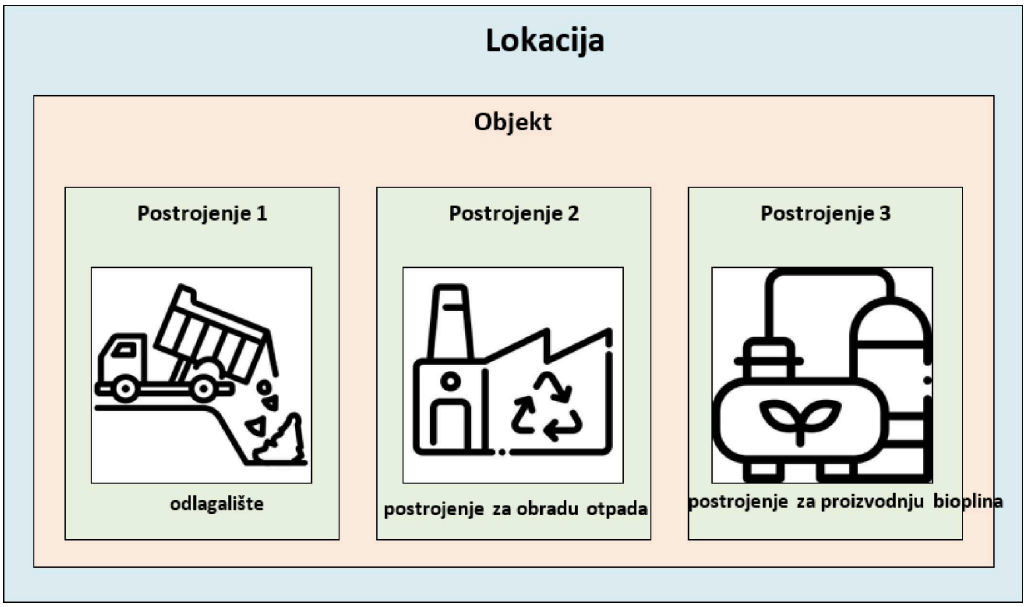

Slika 5.4

Primjer lokacije za gospodarenje otpadom s dva postrojenja

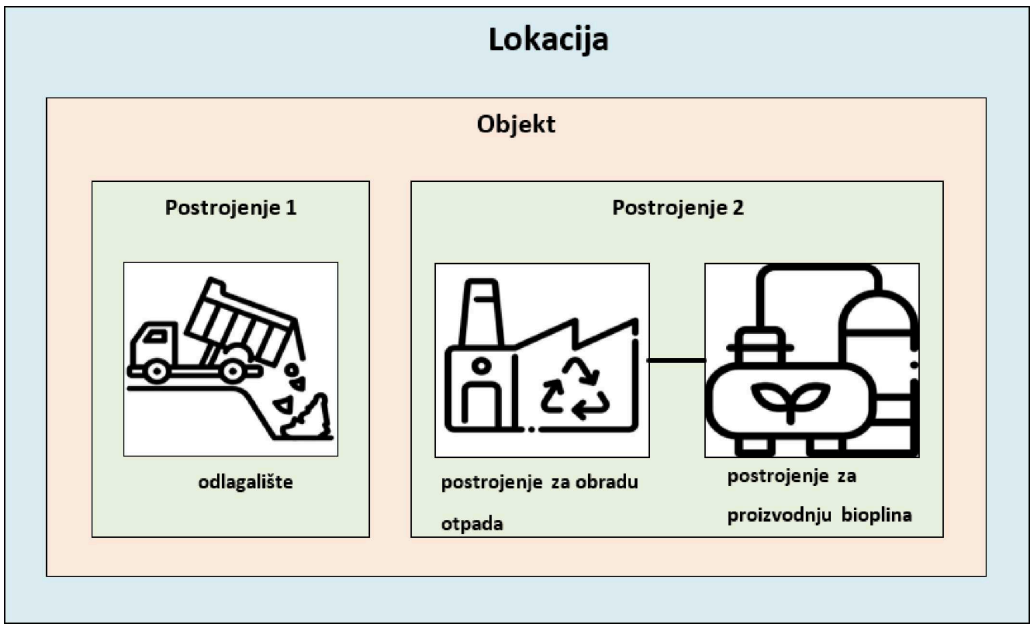

5.3. **Lokacija s rafinerijom i petrokemijskim postrojenjem**

U primjeru na slici 5.5. prikazana je rafinerija koja se nalazi pored petrokemijskog postrojenja. Komponente rafinerije uključuju jedinicu za destilaciju koja isporučuje proizvod jedinici za reforming i jedinici za fluid katalitički kreking, koje pak isporučuju proizvod postrojenju za alkilaciju. U tom primjeru nadležno tijelo smatra da sve te tehničke jedinice imaju jaku tehničku vezu i da stoga čine jedno postrojenje. Elektrana u rafineriji osigurava napajanje svakoj tehničkoj jedinici za rafiniranje. Iako se dodatna energija izvozi izvan rafinerije u mrežu, većina električne energije potrebna je za rad rafinerije. Stoga postoji jaka tehnička veza, a elektrana se također smatra dijelom istog postrojenja.

Jedna je od aktivnosti rafinerije opskrba petrokemijskog postrojenja naftom. Rafinerija i postrojenje imaju istog operatera, ali se u njima obavljaju različiti postupci. Petrokemijsko postrojenje će dalje prerađivati naftu u niz derivata koji se koriste na kraju proizvodnog lanca za proizvodnju gume, plastike, vlakana, smola itd. Nafta koju proizvodi rafinerija također se šalje na druge lokacije i kupcima, a petrokemijsko postrojenje bi potencijalno moglo koristiti naftu proizvedenu negdje drugdje. Na temelju toga nadležno tijelo koje provodi procjenu moglo bi smatrati da je tehnička veza slaba. Stoga bi rafineriju i petrokemijsko postrojenje trebalo smatrati zasebnim postrojenjima. Međutim, u tom primjeru ta postrojenja imaju istog operatera i stoga su dio jednog objekta. S obzirom na to da nema drugih povezanih objekata, taj objekt čini lokaciju.

Slika 5.5

Primjer lokacije na kojoj se nalazi rafinerija i petrokemijsko postrojenje

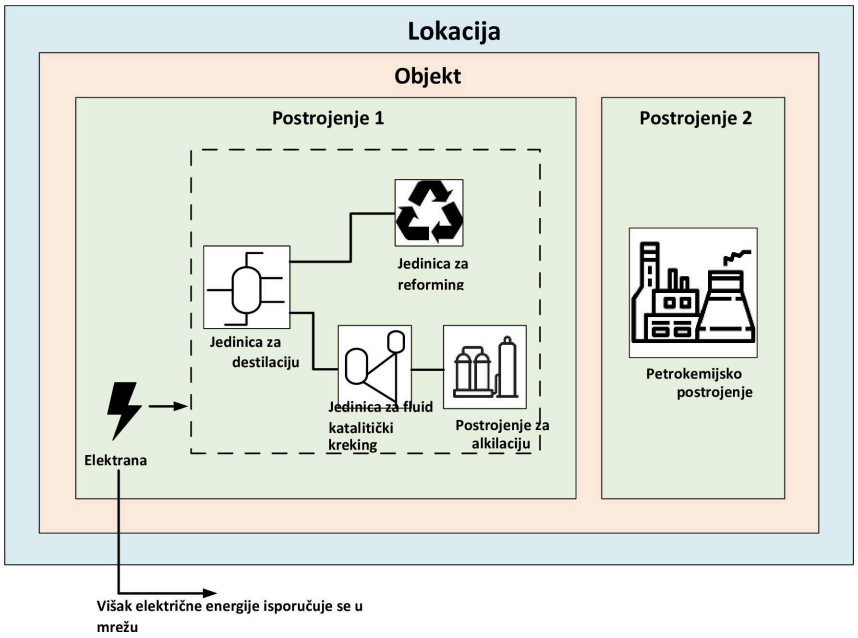

5.4. **Lokacija za farmaceutsku proizvodnju**

Primjer na slici 5.6 namjerno je složen kako bi se objasnilo više koncepata.

U objektu 1 provodi se proces izgaranja radi proizvodnje topline i električne energije. Toplina se isporučuje reaktorima u objektu 2. Cijeli objekt 1 u vlasništvu je poduzeća „Energy Ltd”. Uključuje tri jedinice za loženje (jedinice 1, 2 i 3), koje, s obzirom na to da je svaka od njih neovisni kotao s neovisnim dimnjakom, nadležno tijelo smatra zasebnim tehničkim jedinicama u skladu s člankom 29. stavkom 2. IED-a. Sve te jedinice tehnički su povezane i čine jedno postrojenje, postrojenje 1. Glavna je svrha tog postrojenja osigurati električnu energiju drugim postrojenjima na lokaciji, a višak energije isporučuje se u javnu mrežu.

Objekt 2 je farmaceutsko postrojenje u vlasništvu poduzeća „Pharma Ltd”. Taj objekt uključuje četiri različite podjedinice. Jedinica 4 i jedinica 5 su reaktori koji proizvode farmaceutski proizvod. Jedinica 6 je postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda koje je funkcionalno povezano s reaktorima, a u jedinici 7 skladište se sirovine. Sve su te jedinice tehnički povezane i ključne su za funkcioniranje cijelog objekta. Stoga sve čine jedno postrojenje, postrojenje 2.

Objekt 3, u vlasništvu poduzeća „Supply Ltd”, obavlja kemijsku aktivnost kojom se proizvode biokemijska i organska otapala. Ti se proizvodi koriste u objektu 2, ali ih koriste i druga poduzeća izvan lokacije. Taj objekt ima dva neovisna postrojenja koja nisu tehnički povezana i u kojima se koriste potpuno različiti kemijski procesi. Postrojenje 3 je biokemijski reaktor koji proizvodi biokemijsko otapalo, a tom postrojenju pripada samo jedna jedinica, jedinica 8. Postrojenje 4 je kemijski reaktor (jedinica 9) u kojem se rafinira organsko otapalo.

Tri objekta kojima upravljaju poduzeća Energy Ltd, Pharma Ltd i Supply Ltd čine jednu lokaciju jer ta tri poduzeća obavljaju aktivnosti koje imaju zajedničku svrhu i povezane su po svojoj prirodi, u ovom slučaju s proizvodnjom farmaceutskih proizvoda.

Iako su postrojenje 1 i postrojenje 2 tehnički povezani, njima upravljaju dva različita pravna subjekta (Energy Ltd i Pharma Ltd). To znači da se, iako se mogu smatrati jednim postrojenjem, o njima mora izvješćivati prema IEPR-u kao o zasebnim postrojenjima u zasebnim objektima. Slična se načela primjenjuju na složenija kemijska postrojenja koja obavljaju nekoliko aktivnosti obuhvaćenih IED-om.

Slika 5.6

Primjer lokacije za farmaceutsku proizvodnju

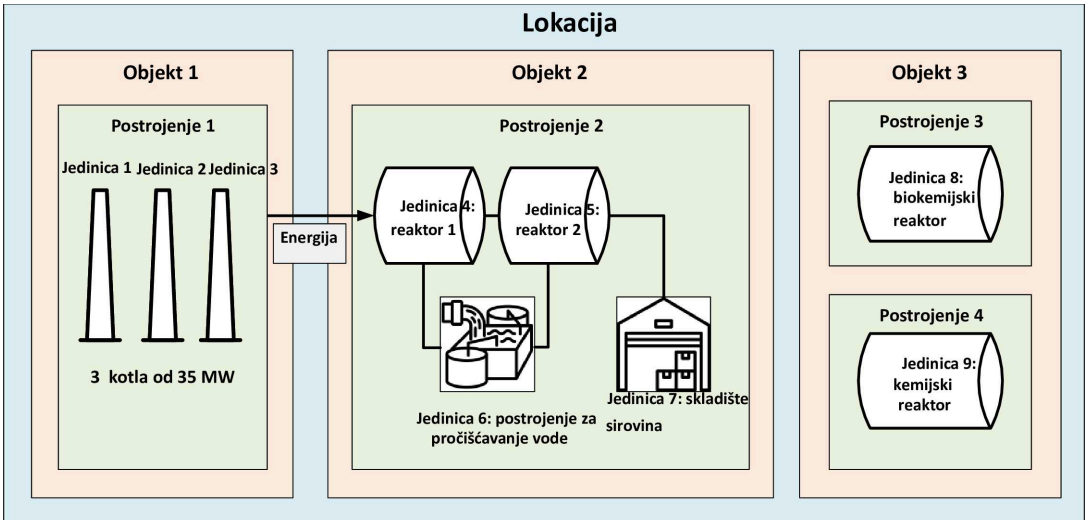

Na slici 5.7 prikazana je situacija opisana na slici 5.6., ali nakon što je poduzeće Pharma Ltd kupilo i preuzelo jedinice 8 i 9 od poduzeća Supply Ltd te spojilo objekte 2 i 3 u jedan objekt na lokaciji.

Slika 5.7

Primjer lokacije za farmaceutsku proizvodnju nakon promjene operatera

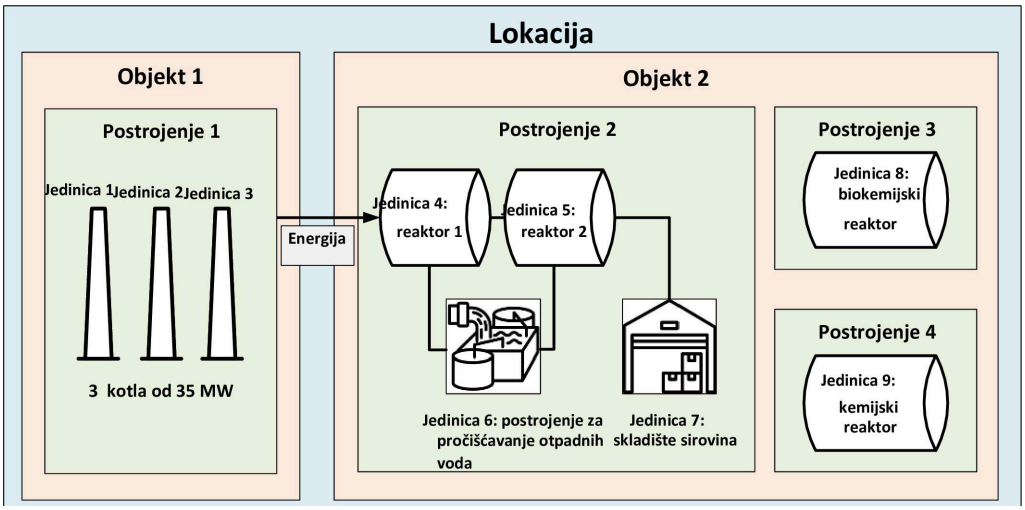

5.5. **Ispuštanje vode iz više postrojenja na istoj lokaciji**

Ako postrojenje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda koriste razni drugi objekti na industrijskoj lokaciji, to bi postrojenje trebalo smatrati zasebnim postrojenjem i prijaviti kao drugi objekt i postrojenje. Primjer je aktivnost iz IED-a navedena pod točkom 6.11., koja je definirana kao: „Neovisna obrada otpadnih voda koja nije obuhvaćena Direktivom 91/271/EEZ i koju ispušta postrojenje obuhvaćeno poglavljem II.”. Na slici 5.8 prikazan je taj scenarij; postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda nema istog operatera kao postrojenja 1, 3 i 4 te stoga čini jedan objekt s jednim postrojenjem. Stoga bi o ispuštanjima onečišćujućih tvari za postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda trebalo izvješćivati ako su premašeni pragovi za onečišćujuće tvari navedeni u Prilogu II. IEPR-u. O prijenosima onečišćujućih tvari trebalo bi izvješćivati za druga postrojenja ako ona premašuju pragove navedene u Prilogu II.

Ako se neovisno postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda na toj industrijskoj lokaciji, u malo vjerojatnom scenariju, kombinira s postrojenjem za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda s kapacitetom većim od 100 000 ekvivalenata stanovnika (npr. aktivnost 6 iz IEPR-a), preporučuje se da ga se prijavi kao zasebno postrojenje jer može raditi neovisno. U tom slučaju o svim prijenosima otpadnih voda iz postrojenja 1, 3 i 4 u postrojenje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda trebalo bi izvješćivati kao o prijenosima onečišćujućih tvari, pod uvjetom da premašuju pragove navedene u Prilogu II. IEPR-u

Slika 5.8

Primjer ispuštanja vode iz više postrojenja na istoj lokaciji koja se pročišćuje u neovisnom postrojenju za pročišćavanje otpadnih voda

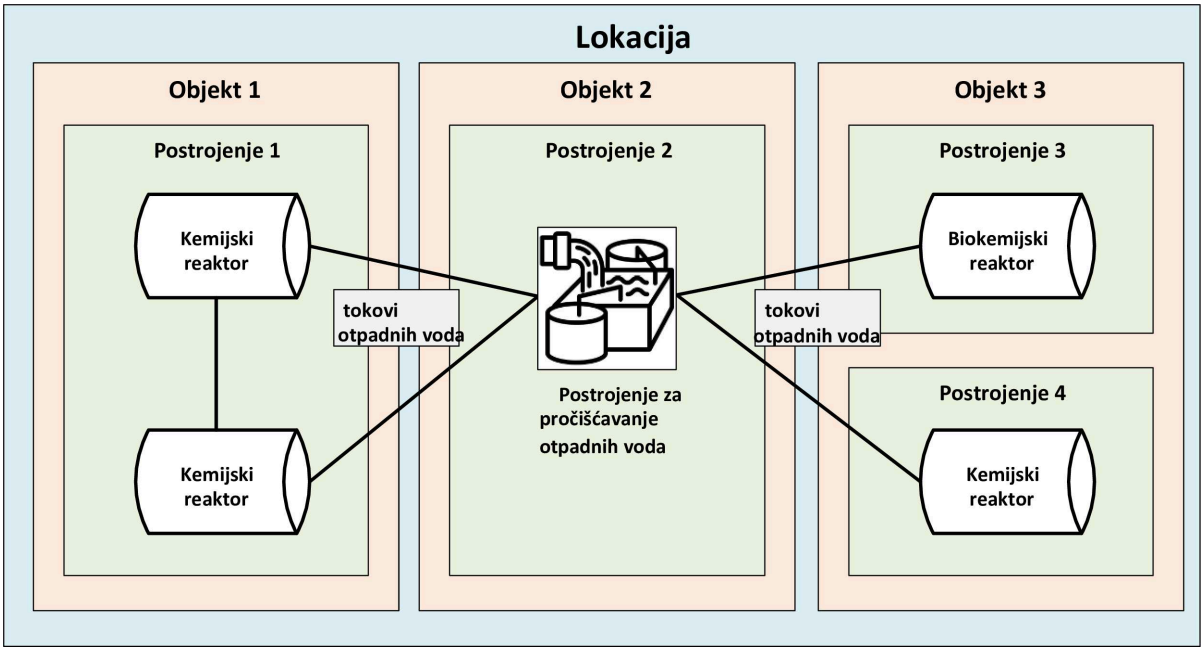

Na slici 5.9. prikazan je slučaj u kojem postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda nije neovisno jer ima istog operatera kao druge tehničke jedinice. Na primjer, tehnička veza između dvije tehničke jedinice u postrojenju 2 smatra se (prema zaključku nadležnog tijela) dovoljno jakom da se one mogu smatrati jednim postrojenjem. Međutim, tehnička veza između kemijskog reaktora, biokemijskog reaktora i postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda ne smatra se dovoljno jakom da bi sve te jedinice činile jedno postrojenje. Prijenose otpadnih voda iz kemijskog reaktora u postrojenje 2 ne bi trebalo prijavljivati jer se smatraju prijenosima na lokaciji, pod uvjetom da je postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda obuhvaćeno aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 5.3.(a).

To je bila uobičajena praksa i pri prijavljivanju aktivnosti iz točke 5.(c) u okviru područja primjene uredbe koja je prethodila IEPR-u (Uredba o europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (E-PRTR), koji se provodi Uredbom (EZ) br. 166/2006) u slučaju vrste otpada iz Priloga I. Direktivi 2008/98/EZ pod naslovima D8 i D9. S druge strane, ako postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda nije obuhvaćeno aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 5.3.(a) ili nije obuhvaćeno naslovima D8 i D9, prijenose otpadnih voda iz postrojenja 1 i 3 trebalo bi prijaviti kao prijenose onečišćujućih tvari. U svakom slučaju, postrojenje 2 trebalo bi prijaviti ispuštanja onečišćujućih tvari ako ona premašuju pragove navedene u Prilogu II. IEPR-u.

Slika 5.9

Primjer postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda koje je tehnički povezano s jedinicom u istom postrojenju

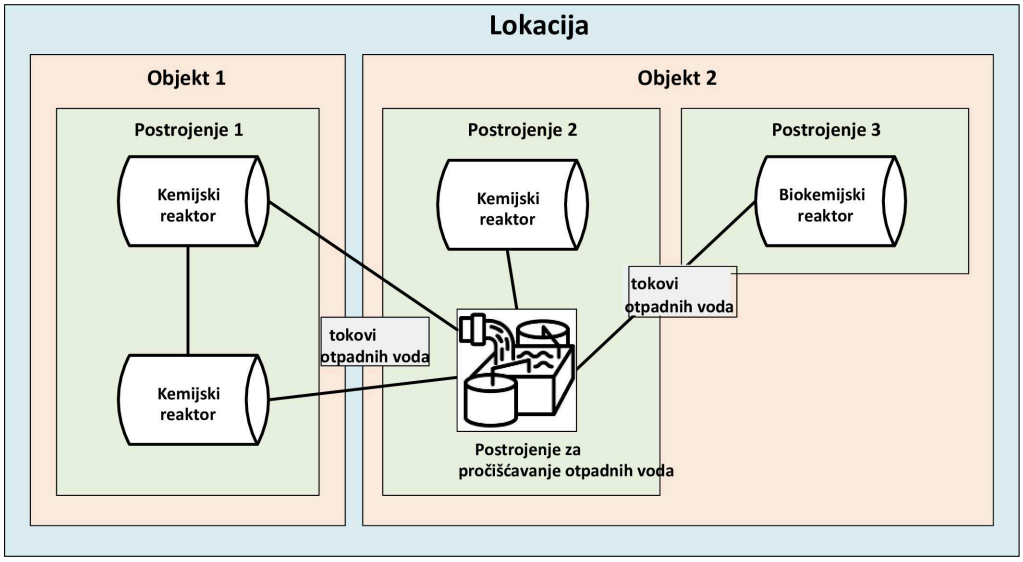

Na slici 5.10. prikazan je scenarij u kojem je postrojenje za pročišćavanje komunalnog otpada koje opslužuje manje od 100 000 ekvivalenata stanovništva dio lokacije (jer je funkcionalno povezano s drugim jedinicama na lokaciji), ali obavlja aktivnost koja nije obuhvaćena ni IED-om ni IEPR-om. Ispuštanje otpadne vode iz postrojenja 1, 2 i 3 trebalo bi prijaviti kao prijenos onečišćujućih tvari. Međutim, ispuštanje onečišćujućih tvari u vodu iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda ne bi se trebalo prijavljivati na temelju IEPR-a jer to postrojenje nije obuhvaćeno njegovim područjem primjene.

Slika 5.10

Primjer ispuštanja vode iz dva postrojenja u postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda koje nije obuhvaćeno ni IED-om ni IEPR-om i kojim upravlja neovisni operater

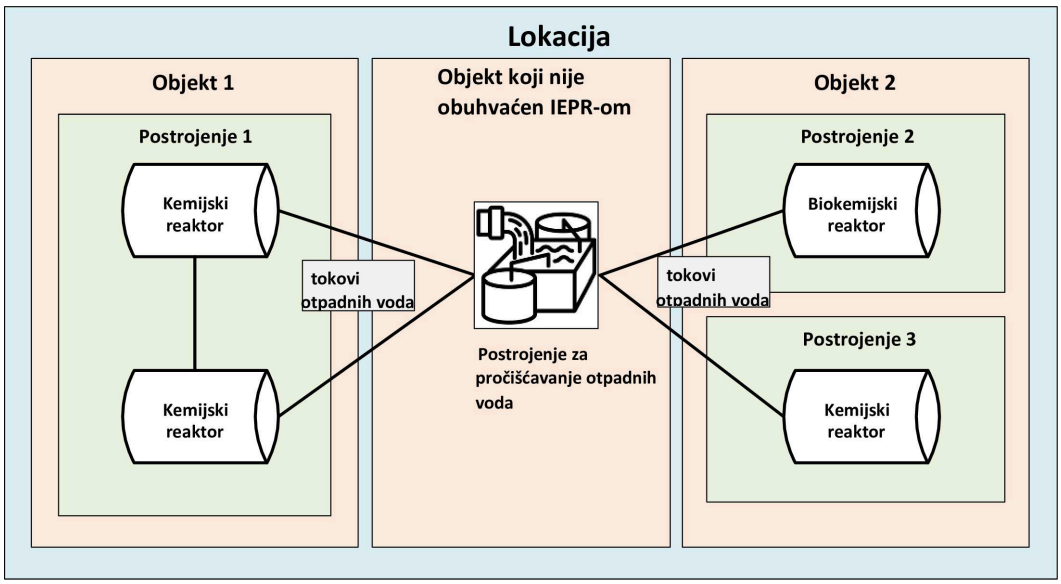

5.6. **Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja i klaonice**

Klaonice se često nalaze u blizini aktivnosti intenzivnog uzgoja. Na slici 5.11prikazan je taj scenarij, u kojem klaonicom upravlja poduzeće „Abattoir Ltd”, a peradarskim gospodarstvom poduzeće „Poultry Ltd”. Čak i ako su te tehničke jedinice blisko povezane, svejedno bi se za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u smatrale dvama zasebnim objektima (objekti 1 i 2) jer imaju različite operatere.

Slika 5.11

Jednostavan primjer aktivnosti intenzivnog uzgoja peradi i obližnje klaonice

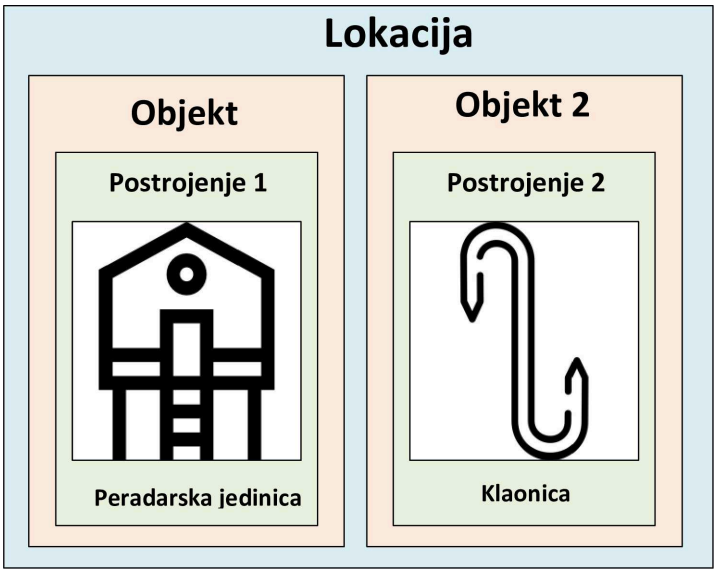

Međutim, ako bi poduzeće Abattoir Ltd uspostavilo jedinicu za intenzivni uzgoj svinja i jedinicu za krmače pokraj klaonice i upravljalo njima, te bi se jedinice smatrale jednim objektom, kako je prikazano na slici 5.12. U toj situaciji jedinice za svinje i krmače te klaonica mogu činiti pojedinačna postrojenja u istom objektu ovisno o jakosti tehničke veze, kako ju je odredilo nadležno tijelo.

Slika 5.12

Složeniji primjer lokacije za industrijsko stočarstvo i preradu s različitim operaterima

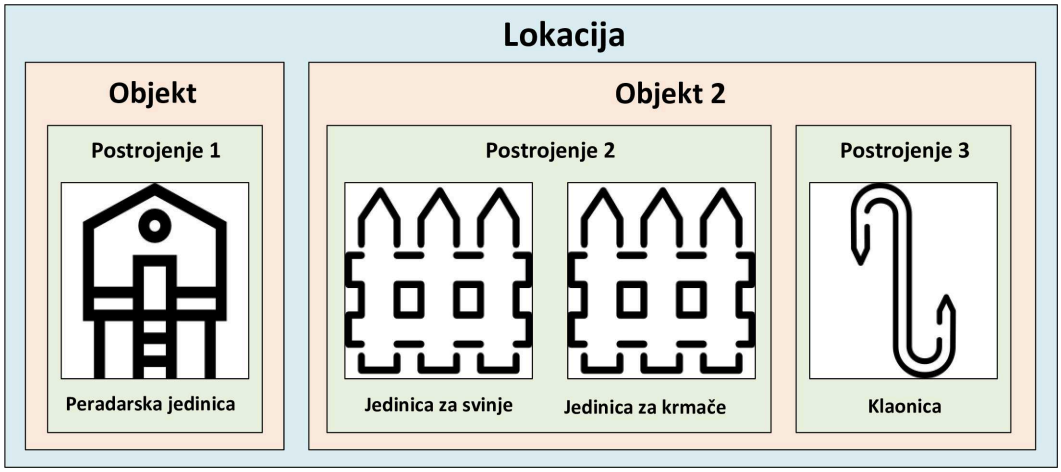

5.7. **Sektori i aktivnosti koji nisu obuhvaćeni IED-om**

5.7.1. *Srednji uređaji za loženje*

IEPR, IED i Direktiva (EU) 2015/2193 (MCPD) imaju različite zahtjeve za izvješćivanje. Zahtjevi iz IEPR-a primjenjuju se posebno na veće srednje uređaje za loženje ulazne toplinske snage između 20 MW i 50 MW ako nisu obuhvaćeni Prilogom I. IED-u. Na ta se postrojenja, kao i na manje srednje uređaje za loženje, primjenjuju regularni zahtjevi za izvješćivanje prema MCPD-u, koji uključuju podatke o stvarnim emisijama, vrste goriva i korištene količine te kapacitet na agregiranoj razini.

U skladu sa zahtjevima za izvješćivanje prema IEPR-u o većim srednjim uređajima za loženje (20 – 50 MW) koji čine jedno postrojenje srednjeg uređaja za loženje izvješćuje se zasebno samo ako nisu dio postrojenja obuhvaćenog IED-om. Na lokaciji s postrojenjem koje je obuhvaćeno područjem primjene IEPR-a, ali ne i IED-a srednji uređaji za loženje na lokaciji nazivne ulazne toplinske snage 20 – 50 MW trebaju se prijaviti kao zasebno postrojenje. Vidjeti primjer u odjeljku 5.7.3., u kojem se površinski kopovi koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Priloga I. IED-u napajaju iz srednjih uređaja za loženje.

Sve pojedinačne tehničke jedinice srednjeg uređaja za loženje trebalo bi prijaviti kao dijelove postrojenja u okviru postrojenja srednjeg uređaja za loženje. O emisijama bi trebalo izvješćivati na razini postrojenja. Broj postrojenja o kojima treba izvijestiti za objekt srednjeg uređaja za loženje obuhvaćen IEPR-om ovisit će o tehničkim vezama koje se razmatraju u odjeljku 4.3.2. Nekoliko srednjih uređaja za loženje koji zajedno čine postrojenje nazivne ulazne toplinske snage veće od 50 MW bilo bi obuhvaćeno aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 1.1. i trebalo bi ih prijaviti kao postrojenje, a ne kao srednje uređaje za loženje.

Za potrebe dostavljanja informacija u registar EU-a za industrijske lokacije srednji uređaji za loženje koji imaju zajednički dimnjak smatraju se dijelom postrojenja. U skladu s MCPD-om uređaji za loženje trebaju se skupno uzimati u obzir ako su povezani sa zajedničkim dimnjakom ili ako bi se „uzimajući u obzir tehničke i ekonomske čimbenike, otpadni plinovi takvih srednjih uređaja za loženje mogli, prema mišljenju nadležnog tijela, ispuštati kroz zajednički dimnjak”, kako je navedeno u članku 4. te direktive. Taj je pristup donekle u skladu s definicijom dijelova postrojenja velikog uređaja za loženje i izvješćivanjem o njima, ali treba voditi računa o različitim pragovima kapaciteta kojima se definira svaka aktivnost (tj. 20 – 50 MW ili više od 50 MW ulazne toplinske snage). U MCPD-u ne postoji definicija „postrojenja”, ali je definicija operatera ista kao u IEPR-u. Stoga bi se odgovornosti operatera, kako se koriste ovom dokumentu za utvrđivanje opsega objekta, trebale koristiti za definiranje objekta kako bi se stoga definirala postrojenja u objektima.

Obično za srednje uređaje za loženje postoji odnos „jedan na jedan” između objekta i postrojenja za potrebe izvješćivanja prema IEPR-a. Međutim, srednji uređaj za loženje može imati više dijelova postrojenja za potrebe dostavljanja informacija u registar EU-a za industrijske lokacije.

5.7.2. *Podzemno rudarenje i srodni postupci, uključujući vađenje sirove nafte ili plina na kopnu ili na moru (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u)*

Ovo poglavlje smjernica odnosi se na postrojenja koja nisu obuhvaćena aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 3.6.

Za podzemno rudarenje i srodne postupke obično postoji odnos „jedan na jedan” između objekta i postrojenja koji se temelji na operateru. Moguća iznimka bila bi situacija u kojoj u neposrednoj blizini postoji više od jednog rudnika, na primjer za različite materijale, pri čemu tim rudnicima upravlja isto poduzeće. Budući da između dva rudnika ne postoji tehnička veza, za tu situaciju moglo bi se zaključiti da postoji jedan objekt koji obuhvaća dva postrojenja.

Za naftne i plinske aktivnosti, obično postoji odnos „jedan na jedan” između objekta i postrojenja. Jedno naftno i plinsko polje s brojnim bušotinama ili platformama kojima upravlja isto poduzeće trebalo bi smatrati jednim postrojenjem. Pretpostavlja se da tehnička veza postoji ako bušotine: i. dijele infrastrukturu (npr. cjevovodi, postrojenja za preradu, spremnici, sustavi spaljivanja na baklji), ii. rade kao jedna jedinica pod istim operaterom, i iii. funkcionalno ovise jedna o drugoj (tj. rad jedne bušotine utječe na profil emisija druge bušotine). Ako postoji više operatera, smatralo bi se da jedna lokacija definirana kao naftno i plinsko polje ima više objekata. Međutim, ako ne postoji tehnička veza između različitih bušotina, one bi se mogle smatrati različitim postrojenjima. Kao i u svakom drugom slučaju, nadležno tijelo treba utvrditi postojanje tehničke veze.

5.7.3. *Površinski kopovi i vađenje (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u i ako efektivna površina obuhvaćena postupkom vađenja iznosi 25 hektara)*

Ove se smjernice odnose na postrojenja koja nisu obuhvaćena aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 3.6.

Za kopove i srodne aktivnosti obično postoji odnos „jedan na jedan" između objekta i postrojenja. Iznimka bi bila situacija u kojoj postrojenje ima više od jednog radnog područja na kojem se vade različite vrste materijala ili je postrojenje izvorno obuhvaćalo jedno područje eksploatacije za određeni mineral (npr. kamenolom) i drugo područje eksploatacije za drugi mineral. Treba napomenuti da je aktivnost iz novog IED-a navedena pod točkom 3.6. definirana kao: „Eksploatacija, uključujući obradu na lokaciji, kao što su pretvaranje u prah, kontrola veličine, oplemenjivanje i poboljšanje sljedećih ruda u industrijskim razmjerima: boksita, kroma, kobalta, bakra, zlata, željeza, olova, litija, mangana, nikla, paladija, platine, kositra, volframa i cinka". Ako nadležna tijela izrade skup kriterija za određivanje opsega i granica postrojenja za aktivnost iz IED-a navedenu pod točkom 3.6. koji se mogu primjenjivati na podzemno rudarenje i površinske kopove koji nisu dio Priloga I., ti se kriteriji mogu primijeniti i na rudnike koji nisu obuhvaćeni IED-om radi dosljednosti.

U tipičnom kamenolomu aktivnosti uključuju razbijanje stijena bušenjem i miniranjem. Kamenolom je postrojenje obuhvaćeno IEPR-om, a njegova je glavna aktivnost površinsko kopanje i vađenje (ako je riječ o aktivnostima koje nisu obuhvaćene Prilogom I. IED-u), tj. obuhvaćen je aktivnošću iz IEPR-a navedenom pod točkom 5. Na lokaciji često postoji postrojenje za drobljenje, koje može biti nepokretno ili pokretno. Nepokretno postrojenje za drobljenje smatralo bi se dijelom postrojenja i trebalo bi prijaviti njegove emisije (vidjeti sliku 5.13.).

Osim toga, lokacija može imati izvor energije, kao što je uređaj za loženje, koji osigurava napajanje električnom energijom za različite aktivnosti u objektu. Ako se taj uređaj za loženje smatra aktivnošću obuhvaćenom IEPR-om (npr. srednji uređaj za loženje), smatrat će se zasebnim postrojenjem obuhvaćenim IEPR-om ([15]) (kako je prikazano na slici 5.14.

Očito je da bi elektrana, ako njome upravlja drugi operater, činila drugi objekt s jednim postrojenjem. Ako elektrana ima snagu veću od 50 MW, smatrala bi se aktivnošću iz točke 1.1. (Izgaranje goriva u postrojenjima ukupne nazivne ulazne toplinske snage 50 MW ili više). Ili, ako elektrana ima snagu manju od 20 MW, ne bi bila obuhvaćena područjem primjene IEPR-a.

Slika 5.13

Shematski dijagram tipičnog kamenoloma

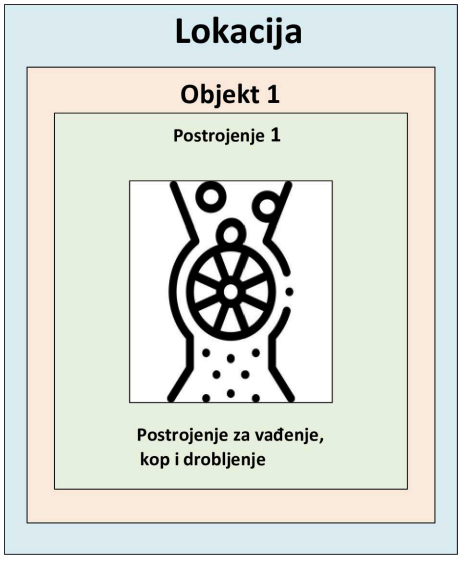

* Ikona na slici 5.13 služi samo za ilustrativne svrhe.

([15]) Srednje velika postrojenja za izgaranje za koja se izvješćuje prema IEPR-u definirana su kao: „aktivnosti iz članka 2. Direktive (EU) 2015/2193 (ako nisu obuhvaćene Prilogom I. Direktivi 2010/75/EU). [...] ulazne toplinske snage od najmanje 20 MW, ali manje od 50 MW". O srednjim uređajima za loženje se ne izvješćuje ako su dio Priloga I. IED-u. Međutim, ako su izvor energije za aktivnost koja nije obuhvaćena IED-om (kao što je slučaj u odjeljku 5.7.3.), trebalo bi ih prijaviti kao takve ako imaju nazivnu ulaznu toplinsku snagu 20 – 50 MW.

Lokacija može uključivati i jedinicu za skladištenje neopasnog otpada za prikupljanje otpada iz različitih aktivnosti na lokaciji (vidjeti sliku 5.14.), ali to nije aktivnost obuhvaćena IEPR-om i stoga se ne smatra zasebnim postrojenjem. Međutim, ako je jedinica za otpad namijenjena za prikupljanje opasnih otpadnih materijala, npr. otpadnih ulja, i ima kapacitet od 50 tona ili više, bila bi obuhvaćena aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 5.5. i činila bi zasebno postrojenje za potrebe izvješćivanja prema IEPR-u, osim ako bi bila obuhvaćena područjem primjene Direktive 2006/21/EZ o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala.

Slika 5.14

Prikaz tipičnog kamenoloma s elektranom i jedinicom za skladištenje neopasnog otpada

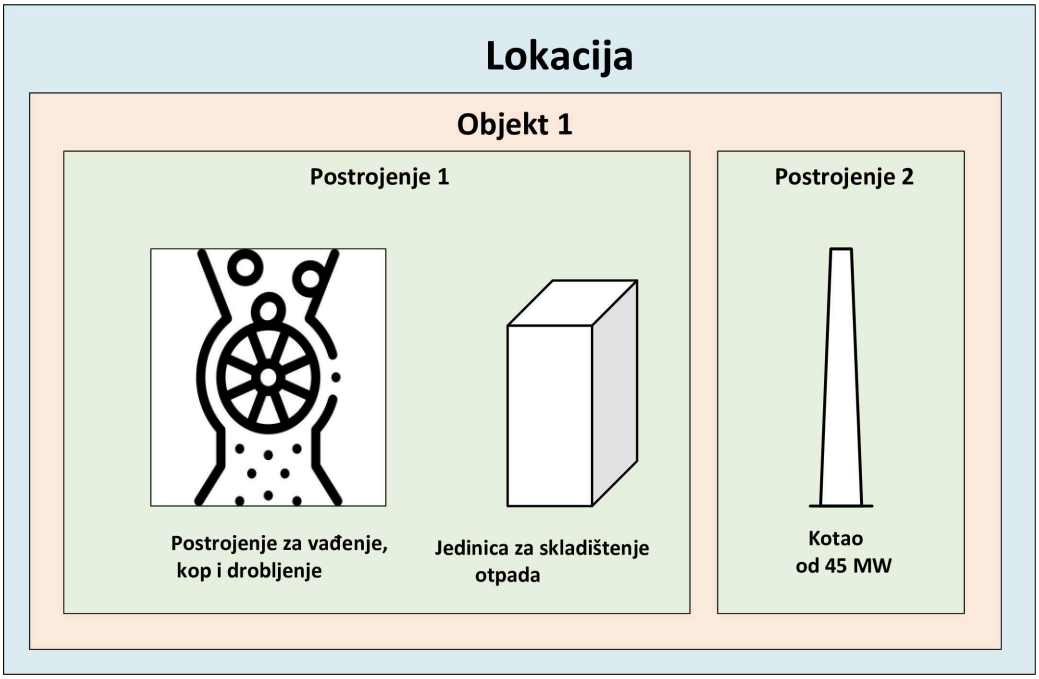

Na slici 5.15. prikazan je primjer složene površinske rudarske operacije s četiri različita operatera, a stoga i s četiri objekta. Objekt 1 sastoji se od dvije tehničke jedinice koje čine jedno postrojenje i kojim upravlja „poduzeće A”. Objekt 2 uključuje četiri tehnički povezane jedinice kojima upravlja „poduzeće B”. Objekt 3 ima jednu neovisnu tehničku jedinicu kojom upravlja „poduzeće C”. Objekt 4 ima tri postrojenja (bez tehničke veze između jedinica) kojima upravlja „poduzeće D”.

Osim toga, na lokaciji se može koristiti razna mobilna oprema koja u različito vrijeme radi u različitim objektima. Međutim, budući da je riječ o pokretnim jedinicama, njihove emisije ne bi trebale biti uključene u izvješćivanje za bilo koje određeno postrojenje.

Slika 5.15

Primjer složenog površinskog kopa

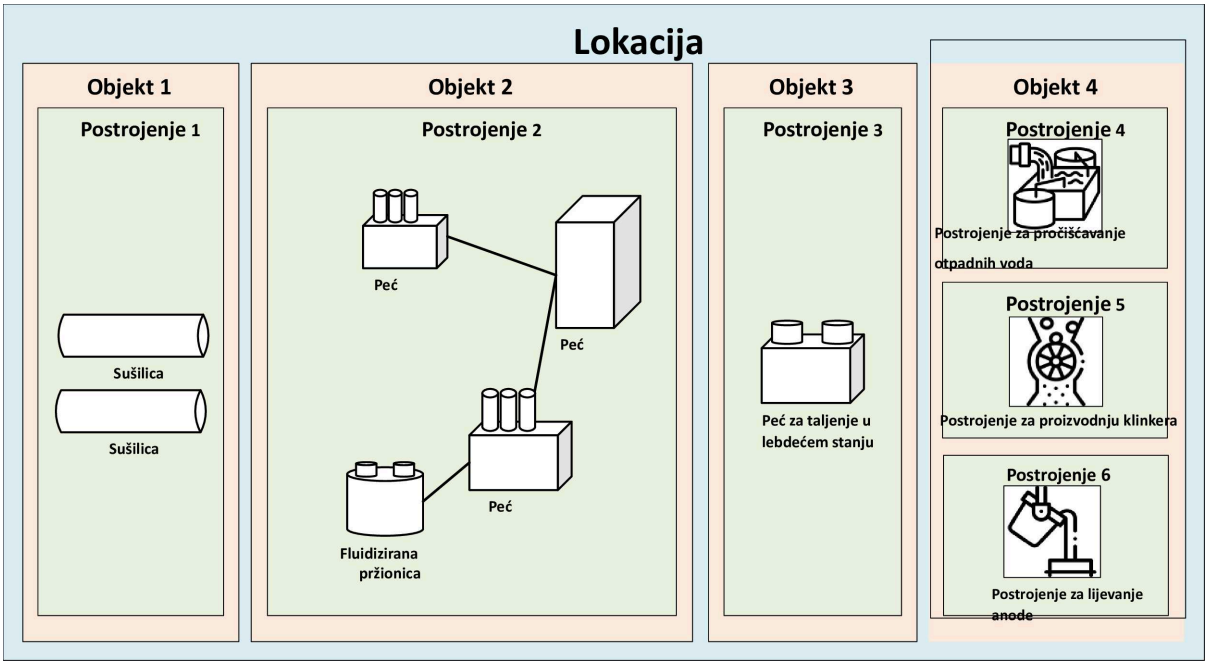

5.7.4. *Uređaji za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (s kapacitetom od 100 000 ekvivalenata stanovnika ili većim)*

Za uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda obično postoji odnos „jedan na jedan" između objekta i postrojenja. Međutim, odvojenim, ali povezanim postupkom prihvata i obrade mulja ili procjedne vode s odlagališta moglo bi upravljati isto poduzeće u istom objektu. U tom bi slučaju u objektu postojala dva ili više postrojenja.

Ako operater industrijskog postrojenja posjeduje uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (ili ako se njegovo postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda koristi i kao postrojenje za komunalne otpadne vode), preporučuje se da se prijave dva različita postrojenja. Industrijsko postrojenje bi stoga trebalo prijaviti neizravno ispuštanje (prijenos onečišćujućih tvari) u uređaj za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda (ako je prijenos iznad pragova utvrđenih u Prilogu II. IEPR-u).

5.7.5. *Akvakultura koja se temelji na hrani za životinje s godišnjim proizvodnim kapacitetom većim od 500 tona*

Za definiciju objekata primjenjuje se isto načelo koje se koristilo u okviru izvješćivanja prema Uredbi o E-PRTR-u (vidjeti odjeljak 4.2.). Postrojenja za akvakulturu obično imaju nekoliko boksova, uzgojnih bazena u nizu ili bazena kojima upravlja isti operater. Kako bi se postrojenja smatrala istim objektom, mora biti ispunjen uvjet zemljopisne blizine. Na primjer, ako je riječ o nekoliko kaveza smještenih u zaljevu na istom otoku koji pripadaju istom operateru. Kavezi na različitim zasebnim lokacijama duž obale različitih malih otoka otočja koji su povezani tako da čine jednu lokaciju također bi se smatrali istim objektom ako imaju istog operatera.

Pri definiranju te aktivnosti prag kapaciteta primjenjuje se na razini postrojenja. Stoga bi pri određivanju broja postrojenja u jednom objektu trebalo nastojati izbjeći da kapacitet objekta nenamjerno padne ispod praga kapaciteta utvrđenog u Prilogu I. IEPR-u. Stoga je važna definicija „tehničke veze" (vidjeti odjeljak 4.1.). Tehnička veza u objektu za morsku akvakulturu znači da je više kaveza, boksova ili jedinica fizički ili funkcionalno povezano, primjerice zajedničkom infrastrukturom (hranidba, vodoopskrbni sustavi, praćenje) ili logistikom (na primjer, središnja točka za skladištenje hrane za životinje, postupanje s kemikalijama, izlov i uklanjanje otpada), i da se njima upravlja kao jedinstvenim proizvodnim postupkom.

Iako različite vodene vrste mogu biti uzrok različitih ekoloških problema, njihova prisutnost sama po sebi nije valjan razlog za razdjelu istog objekta na više postrojenja jer opis te aktivnosti nije povezan s vrstama. U okviru aktivnosti akvakulture mogu postojati slučajevi u kojima jedno poduzeće posjeduje skup boksova, ali se neki boksovi (privremeno) dijele s drugim poduzećem/operaterom. U tom slučaju skup boksova treba smatrati jednim objektom na temelju vlasništva nad njima. Vlasnik bi bio odgovoran za izvješćivanje o svim emisijama svih operatera koji koriste boksove. Treba napomenuti

da je korištenje pojma „vlasnik” u ovom kontekstu iznimka od opće uporabe pojma „operater” u ovim smjernicama. U situaciji u kojoj nadležno tijelo odluči kvantificirati ispuštanja u ime operatera, kako je propisano člankom 6. stavkom 9. IEPR-a, operateri to neće morati sami činiti niti će morati o njima izvješćivati svoja tijela.

Na slici 5.16. prikazan je scenarij u kojem postoje dva operatera, pri čemu svaki od njih upravlja uzgajalištem s različitim brojem pojedinačnih ribljih boksova. Ti su boksovi obično spojeni, što čini tehničku vezu koja se naziva uzgajalištem u industriji akvakulture. S druge strane, na slici 5.17. prikazan je nešto drukčiji scenarij, u kojem su postrojenje 1 i postrojenje 2 u vlasništvu istog poduzeća, ali se u njima može nalaziti riba koja pripada drugim poduzećima. Kako je prethodno objašnjeno, ta postrojenja pripadaju jednom objektu (objekt 1) na temelju vlasništva. Osim toga, slika 5.17. uključuje velik bazen za ribe kojim upravlja drugo poduzeće i koji čini zaseban objekt.

Slika 5.16

Primjer morskog ribogojilišta s dva operatera

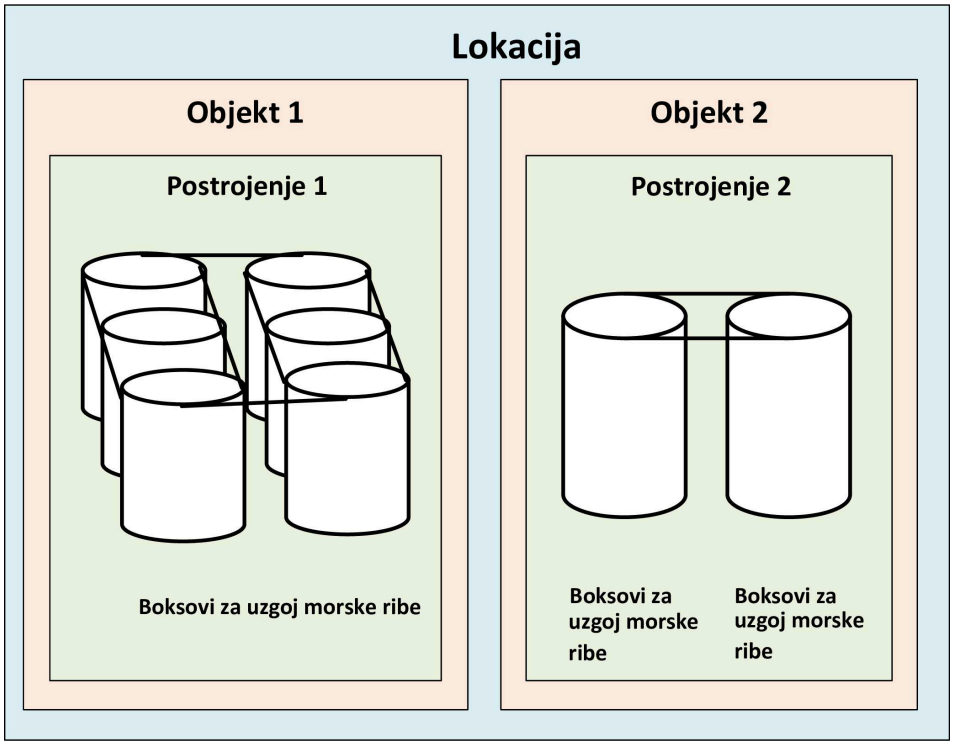

Slika 5.17

Primjer morskog ribogojilišta s više operatera

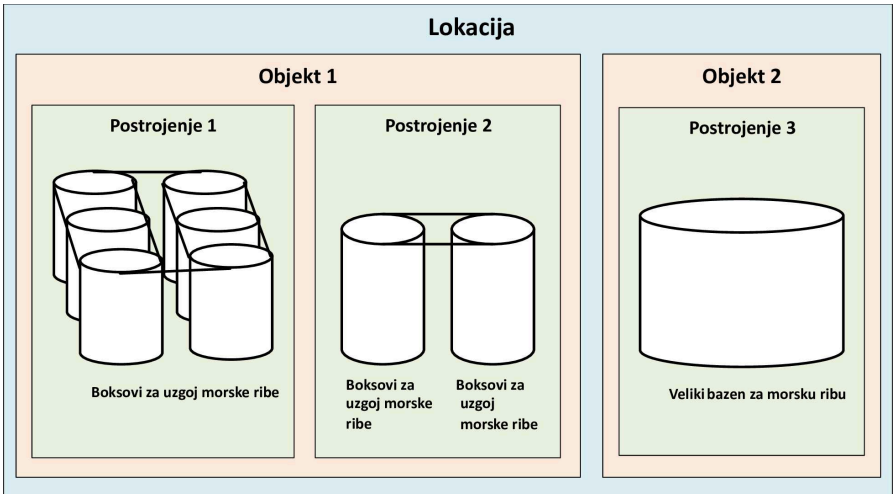

5.7.6. *Postrojenja za izgradnju i/ili rastavljanje brodova te za bojenje ili uklanjanje boje s brodova koji imaju kapacitet za prihvat brodova dugih 100 m ili više*

Ova aktivnost (aktivnost 8 iz IEPR-a) obuhvaća vrlo različite postupke (tj. izgradnju, rastavljanje, bojenje ili uklanjanje boje). U većini slučajeva u postrojenju se provodi samo jedan od tih postupaka. To obično dovodi do odnosa „jedan na jedan" između objekta i postrojenja za tu aktivnost. Međutim, vrlo velik kompleks u vlasništvu istog operatera mogao bi imati različite odjele namijenjene za svaku od tih aktivnosti (na primjer, jedan odjel za izgradnju brodova i drugi odjel za njihovo bojenje, pri čemu su oba odjela namijenjena za brodove duge 100 m ili više). U tom bi slučaju trebalo izvijestiti o dva postrojenja u objektu jer su učinci na okoliš različiti, a postupci nisu povezani.

5.7.7. *Elektroliza vode za proizvodnju vodika na industrijskoj razini – postrojenja koja nisu obuhvaćena područjem primjene Priloga I. IED-u*

Ova aktivnost obuhvaća postrojenja koja provode elektrolizu vode koja nije obuhvaćena aktivnošću iz IED-a navedenom pod točkom 6.6. (koja je definirana kao: „Elektroliza vode za proizvodnju vodika ako proizvodni kapacitet premašuje 50 tona dnevno"). Nadležna tijela trebala bi primjenjivati iste kriterije za definiranje postrojenja kao i za aktivnost iz točke 6.6. jer je riječ o istoj aktivnosti, ali s različitim pragovima kapaciteta.

6. ZAKLJUČAK

U ovim se smjernicama navode detaljne informacije o tome kako bi subjekti koji izvješćuju o podacima trebali utvrditi lokacije, objekte i postrojenja prema IEPR-u te o njima izvješćivati. U dokumentu se naglašava hijerarhijska struktura izvješćivanja koja se zahtijeva prema IEPR-u i IED-u, na temelju Uredbe INSPIRE, kojom se nastoji olakšati integracija prostornih podataka i podataka o okolišu za potrebe oblikovanje politika.

U smjernicama se objašnjavaju razlike i odnosi između lokacija, objekata i postrojenja, uključujući kriterije za utvrđivanje tehničkih jedinica, nepokretnih postrojenja i izravno pridruženih aktivnosti. U dokumentu se razmatra i složenost utvrđivanja situacija u kojima bi više postrojenja trebalo smatrati dijelom jednog postrojenja na temelju tehničkih veza i operativne ovisnosti.

Analiza skupa podataka iz registra EU-a za industrijska mjesta za 2022. pokazuje da većina objekata ima odnos „jedan na jedan" s postrojenjima, uz određene razlike među državama članicama.

Složene situacije trebat će pojedinačno razmotriti te će u pogledu njih možda biti potrebno savjetovati se s izdavateljima dozvola u nadležnom tijelu, EEA-om ili Komisijom. Korisničkoj službi za industriju EEA-e možete se obratiti putem e-adrese: industry.helpdesk@eea.europa.eu.